

KÖZTELEK

KÖZ- ÉS MEZŐGAZDASÁGI LAP
AZ ORSZÁGOS MAGYAR GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE

Megjelenik egyelőre hetenkint egyszer: vasárnap

OMGE évi tagsági díj:

Földbirtokosok, bér- lők és uradalmak	200 holdig ...	15 pengő
	500 " ...	30 "
	1000 " ...	60 "
	2000 " ...	90 "
	3000 " ...	120 "
ezen felül...		150 "

Részvénytársaságok, szövetkezetek, vállalatok 90 P
Egyéb tagok részére évi tagdíj ... 10 "

OMGE postatakarékpénztári esekszámla száma: 10,399

Lappótdíj OMGE-tagoknak:

Negyed évre 6 pengő, fél évre 11 pengő, egész évre 20 pengő

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület tulajdona

Az egyesületi tanács felügyelete alatt

A kiadásért felelős:

Mutschenbacher Emil dr.,

az OMGE ügyvezető-igazgatója

Felelős szerkesztő: Dörsehug Tibor

Szerkesztőség: Budapest, IX., Köztelek-u. 3. Telefon: 187-954

Kiadóhivatal: Budapest, IX., Üllői-ut 25. Telefon: 189-932

Előfizetési árak:

„Rádiós gazdasági előadások” című füzettel együtt

Belföldre		Külföldre	
OMGE tagoknak:		OMGE tagoknak:	
Negyed évre ...	6 pengő	Negyed évre ...	8 pengő
Fél évre ...	11 "	Fél évre ...	15 "
Egész évre ...	20 "	Egész évre ...	28 "
Előfizetőknél:		Előfizetőknél:	
Negyed évre ...	10 pengő	Negyed évre ...	12 pengő
Fél évre ...	18 "	Fél évre ...	22 "
Egész évre ...	32 "	Egész évre ...	40 "

Postatakarékpénztári esekszámla száma: 26,576

Gazdasági főiskolák.

Az OMGE igazgatóválasztmányának júniusban tartott gyűlésén szóba került, hogy a gazdasági akadémiákon, valamint a műegyetem mezőgazdasági osztályán a hallgatók száma csökkent, s így ány fog mutatkozni gazdasági szakemberekben, ikre pedig az ország területének megnagyobbodása lytán fokozottabb mértékben lesz szükség.

A vezető agrárszervezetek: az Országos Földhitel-tézet, a Hangya, a Magyar Mezőgazdák Szövet-zete és a Futura ösztöndíjak alapításával igyekez-ek az ifjúságot a mezőgazdasági szakra irányítani, az OMGE is tervbe vette egy ilyen ösztöndíj ala-lását. Ez az elismerésre méltó áldozatkészség indenesetre biztosítani fogja egyes kiváló ifjak iképzését, de nem oldhatja meg véglegesen a kér-ést.

A gazdasági akadémiákra beiratkozott hallgatók záma az 1924-30. évek átlagához képest egyharm-aával csökkent. Ha keressük, hogy mi okozta a itogatottság esőkenését, nem térhetünk ki annak egállapítása elől, hogy egyik ok a földbirtokpolitika, melynek célja a nagy- és középbirtokok területének sőkcentése, s e helyett kishaszonbérletek létesítse. Ennek folytán kevesebb lesz a nagy- és középbirtokos bérli) és kevesebb gazdatisztre lesz szükség.

Az akadémiák látogatottságát növelni, ha a oldbirtokpolitikai reformok végrehajtása befejezést yerne, s az e téren sok helyen uralkodó bizony-talanság megszűnne.

A mezőgazdasági szakképzettséget igénylő állami állások mindig vonzották az ifjúságot, s ha sok az ilyen állás, ez befolyással van az egyetem mező-gazdasági osztályának és az akadémiáknak a látog-atottságára. A folyó évben ugyan átmenetileg több volt az állás, mint a jelentkező, ezt azonban az ország területének megnagyobbodása okozta, amire az ifjú-ság pályaválasztásánál még nem számíthatott. A jövő-ben ez a területnagyság bizonyára kedvező befolyással lesz az egyetemi és a gazdasági akadémiái hallgatók létszámának emelésére.

A gazdasági akadémiák hátramaradásának azonban

különleges oka van, amely magában az akadémiák szervezetében rejlik. Ezt fejt ki igen világosan és meggyőzően a négy gazdasági akadémia igazgatójá-nak folyó év májusában kiadott emlékirata.

A gazdasági akadémiákon a tanfolyam csak három éves és ennek elvégzése állami kinevezéstől függő állásokra nem képesít. Ez a megállapítás még törvénybe is van iktatva (1934. évi X. t. c.), pedig azt hiszem elég lett volna, ha az érdekelt miniszterek rendeletben mondják ki, hogy ezt az elvet követik.

Az „okleveles mezőgazda” címet csak az egyetem mezőgazdasági osztályán lehet elnyerni. Az akadémia hároméves tanfolyamát elvégzett „jó” és „kitűnő” képesítésű okleveles gazdák is megszerzhetik azon-ban ezt az oklevelet, ha az egyetemen még egy évet hallgatnak, s 4 szigorlatot letesznek, tehát meg kell ismételnük mindazokat a szigorlatokat, amelyeket az akadémián már letettek.

Az emlékirat szerint ennek a rendezésnek életbe-jéptekor az összes szakemberek meggyeztek abban, hogy a hároméves tanulmányi idő ma már nem elég mindazoknak az ismereteknek elsajátítására, amelyekre a mezőgazdasági termelést irányítani hivatott szak-embereknek szükségük van.

Ez a megállapítás helyes, de ebből csak azt a következtetést lehet levonni, hogy a gazdasági aka-démiák tanulmányi idejét is fel kell emelni négy évre, s az akadémiákat át kell szervezni főiskolákká. Ennek az lesz a következménye, hogy az általuk kiállított oklevél is képesíteni fog bármely állásra, s ezzel megszűnik az akadémiák háttérbe szorítása.

Ezt kéri az emlékirat és ezt a kérelmet a föld-művelésügyi minisztérium bizonyára kedvezően fogja fogadni, mert teljesítésnek nincs elvi akadálya, legfeljebb a költségek biztosítása igényel megfontolást.

A mezőgazdasági termelés terén Délkelet-Európá-ban Magyarország kimagasló szerepet tölt be. Biztosít-tani tudja nemcsak saját ellátását, hanem a szomszédoknak is juttathat terményeiből, s a növény-termelés és állattenyésztés fejlesztése és eredményei-

TARTALOM:

- Új gabonárák. (— — — 1 dr.)
- Gazdasági főiskolák. (Th.)
- A napraforgómag betakarítása. (Westsik Vilmos.)
- Mégegyszer a vetőmagismeretről és vetőmagvizsgálatról (Danisska József dr.)
- A köles. (Weiser István dr.)
- Műtermesztésünk veszedelme. (Legány Ödön.)
- Törvények és rendeletek. (Az 1941/42. gazdasági év gabona árai.)
- Könyvismertetés.
- Gazdatiszadalmi mozgalmak.
- A nemzetközi gabonatermelés és gabonapiae helyzete. (V. A.)
- A várható termés és a mezőgazdaság állapota.
- Vegyes közlemények.
- A gabonapiae helyzete.
- Állatpiai szemle.
- Tőzsde, kereskedelem.
- Mellékletek: A „Köztelek” I. évfolyama I. félévének tartalom-jegyzéke. — Rádiós gazdasági előadások XIV. évfolyam, B) sorozat, 15. sz. füzet. (Tarlónövénnyek termesztése. — Westsik Vilmos m. kir. gazdasági tanácsos, mezőgazdasági kamarai szaktanár.)

nek javítása érdekében jelentős feladatok elvégzésére hivatott.

Ebben a helyzetben — és miután szakemberekben az ország megnagyobbodása folytán már most is nagy a hiány — teljes mértékben megokoll a gazdasági akadémiáknak főiskolákká való fejlesztése.

A gyakorlatban is kiváló gazdasági szakemberek kiképzésére elsősorban ezek a főiskolák lesznek hiva-tottak, mert tangazdaságokkal rendelkeznek, s a szomszédos uradalmakkal és kiscgazdákkal állandó érint-kezést tartanak fenn.

Hogy mennyire égető ez a kérdés, azt igazolja a Gazdatisztek Lapja folyó évi július 1-i számában megjelent cikk (Ultima ratio), amely elkeseredésében azt javasolja, hogy a gazdasági akadémiákat át kell tenni a kultuszminiszter hatáskörébe, mert az mindjárt meg fogja oldani főiskolákká való átszervezésüket.

Ennyire nem lehet a kérdést élre állítani, s erre nincs is szükség, mert meggyőződésem, hogy a föld-művelésügyi miniszter is meg fogja tenni mindazt, ami szükséges a felsőfokú gazdasági oktatás terén mutatkozó hiányok megszüntetésére. Th.

Gabonasziszik ellen

az egyedüli hatásos, speciális védekezőszer az

Anox

Most permetezzük magtárunkat Anox-szal.

Kapható:

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete

Növényvédelmi Osztálya

Budapest, VI., Eötvös-u. 25/a sz. és kirendeltségeinél

Mai számunk 26 oldal

E szám ára 80 fillér

NÖVÉNYTERMESZTÉS.

Rovatvezető: Surányi János dr.

A napraforgómag betakarítása.

Írta: Westsik Vilmos.

A napraforgó teljes elvirágzása után az érési folyamat akkor veszi kezdetét, amikor a tányéron lévő apró virágok könnyen ledörzsölhetők, a levelek egy része sárgulni kezd és a tányér citromsárga színt vesz fel. Ezek a jelek azonban csak arra mutatnak, hogy most már megindult a napraforgó beérése, de ekkor még mindig nincsen itt a tányér leszedésének ideje. A napraforgómag kellő beérésére nagyon kell ügyelni, sőt bizonyos fokú türelmet kell tanúsítanunk. Szégyen az, hogy a szélviharok okozta ledöntések, valamint a madárkár miatt sokat bosszankodik és így hirtelen intézkedéseket tesz, amikor pedig még várnia kellene.

A tányérok szedéséhez csak akkor szabad hozzáfogni, amikor azok már teljesen lekonyultak, úgyhogy lapjuk vízszintesen néz a földre, szinte mutatva, hogy a magnak a földre kell hullania a továbbszaporodás céljából. De a lekonyult tányérokban is meg kell vizsgálnunk a magot, amely csak akkor van kellő érési fokban, ha a magvak száradó felében vannak és nem záródnak szorosan egymáshoz. Ebben az esetben tovább kell várni a szedéssel. Ha hirtelenkedünk és nem kellően éretten szedjük le a tányérokat, a mag nehezen kezelhető, hamar bemelegszik, könnyen penészedik és sokat veszít súlyából a magtári kezelés alatt.

Amennyiben napraforgónk tányérjainak legnagyobb része már mutatja a kellő beérés jeleit, úgy hozzáfoghatunk a mag betakarításához. Legelső sorban a jövő évi vetéshez szükséges magot kell biztosítanunk. Ebből a célból szemügyre vesszük a töveket, alaposan megvizsgáljuk alulról felfelé és csak azokról szedünk vetőmagot, amelyeknek semmi elágazás nincsen, de még egyetlen egy hónaljajtás sem mutatkozik. Ezenkívül ügyelünk arra, hogy a kiválogatott tövön csupán egy, jól fejlett tányér legyen, amelynek keretében nem sok léha mag van és a beérett, jól fejlett magvak tiszta fajtajelűek. Természetesen csak azok az egytányéru tövek felelnek meg, amelyek eredetileg csak egy tányérrel neveltek, tehát nem mesterséges fattyazás következtében egytányéruak. Kétségtelen, hogy a tábla belsejében lévő szép tányérok jó fejlett maggal magtermesztés szempontjából értékesebbek, mint a széleken található, amelyek rendszerint nagyobbak és fejlettebb magvúak. Azonban szerintem kivételesen a napraforgónál helyén való a tábla szélén lévő tövekről is szedni tányérokat vetőmagnak azért, mert a napraforgó szereti a napfényt és így a széleken mindig zsírosabb, fejlettebb és jobban beérett a mag, de legfőként azért, mert a széleken a napraforgó feltétlenül elágazik, ha ilyen hajlamú. Ezzel szemben a tábla belsejében lévő tövek sokszor nem ágaznak el, de a hajlam szunnyad bennük és amint nagyobb világossághoz jutnak, az utánuk származó magból nevelt tövek a következő évben máris elágaznak. Hízenkor azután csodálkozunk azon, hogy nem elágazó, egytányéru tövekről szedtük a magot és mégis elég sok elágazó napraforgónk van a következő évben.

A Bulgáriából hozott eredeti „Bolgár címos” napraforgó töveinek csaknem a fele elágazó, sok apró tányérrel nevel és csupán a fele szokott egytányéru lenni. Ez okból ennél a fajtánál különösen ajánlom, hogy elsősorban a tábla szélén lévő tövekről szedjünk vetőmagot, nevezetesen azokról, amelyek egytányéruak és semmiféle elágazást nem mutatnak. Ilyen módon jobb eredményt érünk el és nagyobb biztosítékot kapunk, hogy jövőre már jóval kevesebb lesz az elágazó tő.

A vetőmagnak való tányérok leszedése után következik a többi, vagyis a kereskedelmi árunak szánt napraforgó tányérjainak leszedése. Az alacsonyabb szárú napraforgófajtáknál úgy történik a tányérok leszedése, hogy azokat egy kis szárcsonk meghagyásával sarlóval, vagy nádvagókéssel levágjuk, azután

fűzkosárba téve ponyvára összehordjuk. A tányérokból ezután a napraforgó szárából készített bottal a magot kiverjük a ponyvára. Ez a munka úgy történik, hogy a napraforgótányért lapjára fektetjük, hogy a mag felfelé nézzon, ekkor a bottal a magra ülünk, amikor az kiugrik vackából és leperog a ponyvára. Addig ütünk a tányérra, amíg valamennyi mag ki nem perog. 2—3 ütessel már teljesen kiperog a mag és így ez elég gyors munka. Minél érettebb a mag, annál könnyebb azt bottal kivenni a tányérből. A bottal való magkiverés annyira biztos munka, hogy még az egyegy máshoz szorosan záródó, tehát az éretlen mag is kiugrik vackából. Nagyan való természetesen csakis a bottal való kiverés jöhet figyelembe.

A tányérok leszedése és azután elvevése további száradás és a mag utóérése céljából csakis ott jöhet figyelembe, ahol a napraforgót csupán házi szükségletre nagyon kis területen termelik. De napraforgótermelő vidékeken még a kistermelők is a szedés után azonnal bottal verik ki a magot, mert sokkal könnyebb a mag kezelése, mint a magvas tányérok további eltartása padlason vagy rak-táron. A tányérok leszedése és elvevése magvastól további száradás céljából igen sok helyiséget igényel, időtrábló és költséges munka. Ezt legfeljebb csak ott lehet ajánlani, ahol a napraforgó nem szokott jól beérni és így a magnak utóérletésre van szüksége. De ilyen vidéken is helyesebb a magot azonnal kivenni a tányérből és mesterséges szárítótkban kezelni. Nagyan való természetesen tehát leghelyesebb a tisztántúli vidékeken alkalmazott módszert követni, nevezetesen, hogy a mag beérését bevárjuk és azután leszedjük a tányérokat és azokból azonnal bottal verjük ki a magot. Megjegyzem, jó beérés esetén sikeres a tányérok elesépelése géppel is, de a dobból a vassínéket ki kell szelni és falécekkel pótolni.

A tisztántúli módszerrel kivert magot azonban gondosan kell kezelni, mert az aránylag még sok nedvességet tartalmaz. Különösen gondos kezelést igényel a fehér napraforgó, amely könnyen kap penészes, szürkés bevonatot, ha nem helyesen kezeljük és ekkor, mint fehéráru elveszti az értékét és csak mint közönséges áru olajütésre adható el jóval kisebb áron.

A tányérből való kiverés után minden napraforgómagot még aznap ki kell rostálni, mivel sok tányértörmelék és léha mag van köztük. Ezekből pedig könnyen befűl a mag, ha nem gondoskodunk eltávolításukról.

A kellően kirostált magot szellős helyen, padlason vagy magtárban tányérnyi vastagságban kiterítjük és az első héten minden nap megforgatjuk. Egy hét múlva összetolhatjuk a jól beérett magot 30 cm magasra, de a napi forgatásról azután sem szabad megfeledkezni még további 8 napon át.

Különösen nagy gondot kíván a fehér napraforgómag eltartása. Ez rendszerint későn érik be, október havában, amikor egyik-másik évben hiányzanak a száraz és meleg napok. Ha tehát fehér napraforgónk a kései beérés miatt nem száradhatott be megfelelően a tányérban, akkor azt vékonyan szét kell teríteniünk fedett, szellős és száraz helyen, de ezenkívül a szabadban is ajánlatos kiteríteni a nappali órákban. Legalább az első 8 napon nem szabad sajnálnunk a fáradságot és az esős napok kivételével reggel 8 óra tájban a magot össze kell szednünk és kiteríteniünk szabad helyen, lehetőleg napra. A kései délutáni órákban ismét össze kell szedni a magot és bevinni fedett helyiségbe. Aki kifogástalan fehér árut akar nyerni, annak bele kell törőnie az előbb leírt, az első 8 nap alatt végzendő aprólékos munkába, ha a mag tökéletesen nem bírt beérni a tányérban. Az első nyolc napon túl a fehér napraforgó is csupán magtári kezelést igényel. A korábban beérni szokott szürke és fekete magvú napraforgónál a legtöbb évben nem szükséges a szabadban való szárítás a nappali órákban, ezeknek teljesen elegendő a gondos magtári kezelés. Ha azonban mesterséges szárítóval rendelkezünk, ez esetben a fehér napraforgó sem igényli a sok, aprólékos munkával járó szárítást a szabadban.

A magtári kezelés alatt 3—4 havi eltartás után a korán érő fajták magja 10—12%-ot, a későn érők

pedig 15—20%-ot is veszít súlyából. Ezt olyan módon kell értelmeznünk, hogy szeptember végén vagy október elején a tányérből kivert mag január-február havára az előbb jelzett súlyvesztéssel szorosan a fajták és a beérés szerint, amelyet viszont az egyes évek őszi időjárása erősen befolyásol.

A tisztántúli vidék viszonyaihoz mérten a korán érő fajták magtermését kat. holdanként 8—10, a későn érőket 12—16 q-val jeleztem, de ez a mennyiség a kirostált és a magtárba vitt friss magra vonatkozott. Ebből a termésből január-február havára a jelzett százalékot le kell vonni és az a súlyvesztés a napraforgómag magtári kezelését terheli. Hiszen a kereskedelm azért is jegyzi nagyobb áron a január-február havi eladásokat, mint a november-októberi haviakat.

A napraforgó szártermése értékes kerítésanyag és kihányás jó tüzelő az alföldi hubos kemencékben. Az alacsonyabb fajták szártermése 20—30 q, magasszárúaké 30—40 q között szokott változni.

Az alacsonyabb fajtáknál a munkás felmelegkezve először levágja a tányért és ezután történik a mag kiverése és betakarítása a magtárba. A munkát elvégzése után a szárazakat ásóval gyökereitől együtt emelik ki, mint mondani szokták: „kiértik a napraforgót”. Ennek előnye az, hogy így a szántással nincsen sok baj és nem szükséges a gyökértövek külön összeszedése a szántás után.

A magasszárú fajtáknál azonban a legmagasabb ferimunkás sem éri el a tányért, ezeknél tehát úgy szoktak eljárni, hogy először tőben levágják a szárat és vigyázva a tányérra, rendes sorokba rakják a levágtolt napraforgót; ennek megtörténte után történik a tányérok leszedése és a mag kiverése. Ez esetben a szárítás után szükséges külön összeszedni a gyökértöveket, amit úgy kell megoldani, hogy az őszi szántás nem szabad elmulasztanunk, mert fontos, hogy talajukat átjárja a fagy és az ily módon megpohányított talajban tavasszal az első fogások alkalmával jól kiszedhető a gyökeres napraforgótő.

GAZDASÁGI NÖVÉNYTAN.

Rovatvezető: Szabó Zoltán dr.

Még egyszer a vetőmagismeretről és vetőmagvizsgálatról.

Írta: Daniska József dr.

Mándi Mándy György dr. egyetemi tanársegéd a „Köztelek” folyó évi 26. számában foglalkozik „A magismeret és a magvizsgálat helye a szakoktatásban” című, a „Köztelek” 23. számában megjelent cikkemmel. Sajnálattal állapítja meg, hogy nem ismerem — mert nem említem — az egyetemi szakoktatás keretében belüli a magvizsgálati ismeretek teljesítését célzó intézkedéseket.

Sietek a hozzászólót meggyújtani, hogy az említett magántanári kollégiumot magam is végighallgattam. Hogy ez nem említtettem, ennek oka az, hogy tárgyalásomban az egyetemi oktatást nem szándékoztam bevonni egyrészt, mert az egyetemi oktatás természetesen a tudományok egyetemét kell hogy felelje, s így ennek bírálatára nem érzem illetékesnek magamat, másrészt, mert a gyakorlati gazdák legnagyobb része (akiknek legelső sorban van napról-napra szükségük alapos mag- és magvizsgálati ismeretekre) nem az egyetemről, hanem a többi, különféle fokozatú szakiskoláról kerül ki. Hozzáteszem még, hogy az említett magántanári kollégium hallgatása nem lévén kötelező, távolabb hatást nem is fejthet ki.

Cikkemben magam is állítom, hogy a közép- és felsőfokú szakiskolák tanárai is foglalkoznak a magismerettel, rendszerint a növénytermelés keretében, de a főtárgy kiterjedt volta erre rendszerint csak futólagos kitérést enged meg.

A M. Kir. Vetőmagvizsgáló Állomás: k nem egyszer volt módjában tapasztalni, hogy képzett gazdák — még akkor is, ha az egyetemen végeztek — milyen

kevésbé tájékozottak a valaminek a magvak forgalmak terén. Nyilvánvaló nem kielégítő, főként csak az egyetemen ismerőlyan kiváló szaktekin Zoltán dr. professzor és olvastam, hogy éppen s intézete ezidén a növény a magismeret és vizsgálat

De még jobban kitöltő volt, ha arra gondírasakor elsősorban gondírasakban lévő átáll lehetőséget kínál azok vizsgálata, tisztítása és ismeretekkel bírnak, s amek tájékoz, de szinte a fokú gazdasági szakok várhatunk! Mert remél György dr. is egyetért ságnak a gyakorlati élet nemzeti cél, amelyért s támogatni is hazafiú!

Ezért csak megismétli kiúzóját, hogy a magis mindenfokú gazdasági szal előadását a magtervető pontjából is igen fo

Ellentétben Mándy vagyok arról győződve, magvizsgálat és vetőmag „egyoldalt és magasab nélküldző” tárgykör, de hogy azt rendes köteleóránál nagyobb óraszám

Egyébként hálisan szíves észrevételeit, me a vetőmagvizsgálat kékezelt ügyét tisztán h a nyilvánosság elé tárha

* Készséggel adunk t eménynek, amely a vető szorgalmi izz. Magam is azo mvismaratet kötelező tárg Emeke egyelőre akadályo tálszós magterhelése, má h állatok igényük szerint jünk. Amak, aki külön b hirtőbb in foglalkozni és képzést nyerni a má egyete irányú kollégiumot hallgá k közikben ebb in irányba közép- és felsőfokú gazd ebb in a t-kinetben.

A Gazdák Biztosító hancem eszköz a gazda sítási érdekeinek vé (Tűz, jég, állat

LÁSZ

PESTI TELEFON: 181— SÜRGÖNYCÍM: TRES

Utazási cse Valu

KOVACID

Számos nagy uradalom kitűnő véleményét és részletes ismertetőjét díjmentesen küldjük kérésére.

megszünteti a beáztatott takarmány dohosodását, penészesedését

AGRO Növényvédelmi és Mezőgazdasági R.-T. Budapest, IV., Fehérhajó-utca 2. sz.

Gőzeke fogaskerék

elektromos hegesztés útján történő regenerálását egyedül bevált módszerrel végzi. TOMPOS JÓZSEF speciális elektromos és autogénhegesztő üzeme Budapest, VI., Lehel-utca 8. Telefon: 493—975 Nyolc év óta körülbelül félmillió kat. hold területen szántanak ily kerékekkel.

kevéssé tájékozottak a magismeret, magvizsgálat, valamint a magvak forgalombahozatala körüli problémák terén. Nyilvánvaló tehát, hogy a mai állapot nem kielégítő, főként pedig nem elegendő, ha ezeket csak az egyetemen ismertetik, még akkor sem, ha azt olyan kiváló szaktekintélyek végzik, mint Szabó Zoltán dr. professor és munkatársai, bár örömmel olvastam, hogy éppen Szabó Zoltán dr. növényzeti intézete ezidén a növényzeti gyakorlatok tanmenetét a magismeret és vizsgálat előnyére kibővítette.

De még jobban kitűnik a mai állapot ki nem elégítő volta, ha arra gondolunk, amire cikkem megírásakor elsősorban gondoltam, hogy a gazdasági élet folyamatban lévő átállítása mennyi érvényesülési lehetőséget kínál azok számára, akik a vetőmagvak vizsgálata, tisztítása és forgalombahozatala terén ismeretekkel bírnak, s akiket nem annyira az egyetemek tájékoztattak, de szinte kizárólag csak a többi alsóbbfokú gazdasági szakoktatási intézmények kapuinál várhatunk! Mert remélem, hogy abban mándi Mándy György dr. is egyetért velem, hogy a magyar ifjúságnak a gyakorlati életre való nevelése olyan szent nemzeti cél, amelyért sikraszállni, sőt a sikraszállást támogatni is hazafiúi kötelesség.

Ezért csak megismételhetem előbbi cikkem konkluzióját, hogy a magismeretnek és magvizsgálatnak mindenfokú gazdasági szakiskolában külön tárgyként való előadását a magtertesítés, sőt a növénytermelés szempontjából is igen fontos feladatnak tartom.

Ellentétben Mándy György dr. nézetével, meg vagyok arról győződve, hogy a magismeret, a vetőmagvizsgálat és vetőmagtertesítés egyáltalában nem „egyoldalú és magasabb színvonalú kapcsolatokat nélkülöző” tárgykör, de egymagában is alkalmas arra, hogy azt rendes kötelező tárgyként még heti két óránál nagyobb óraszámúval is előadhassák.

Egyébként hálásan köszönöm Mándy György dr. szíves észrevételeit, mert módot adott arra, hogy a vetőmagvizsgálat közérdekű, de elég mostohán kezelt ügyét tisztán hazafias érdekből még egyszer a nyilvánosság elé tárhassam.*

*) Készséggel adunk helyet rovatunkban olyan közleménynek, amely a vetőmagismeret tanításának ügyét szolgálja. Míg az is azon a nézetben vagyok, hogy a vetőmagismeret kötelező tárggyá kellene tenni az egyetemen, ennek egyelőre akadályja volt a hallgatók tanrendjének túlságos megterhelése, másfelől pedig az a nézet, hogy a hallgatók igényük szerint különböző irányban specializálódnak. Annak, aki különlegesen vetőmagismerettel kíván bízhatóságot szerezni és a vetőmagvizsgálatban kíván képzést nyerni a mű egyetemen, megvan a módja, hogy ilyen irányú kérésüket hallgasson és a laboratóriumi foglalkozásokon ebben az irányban végezze tanulmányait. A többi közép- és felsőfokú gazdasági képzés bizony nagyon hiányos ebben a tekintetben. *Rovatvezető.*

A Gazdák Biztosító Szövetkezete nem öncél, hanem eszköz a gazdaságszolgálat érdekében, biztosítási érdekeinek védelmében. Kartelen kívül. (Tűz, jég, állat, élet stb. biztosítás.)

TAKARMÁNYOZÁS
és
ÁLLATÉLETTAN.

Rovatvezető: Weiser István dr.

A köles.

Írta: Weiser István dr.

Az országnak azokon a részeken, ahol az árvíz az ősziekben nagyobb kárt tett, ezek helyébe elsősorban kölest vetettek. Rövid, 70—90 napos tenyészideje folytán másodterménynek igen alkalmas és mivel kikelve a szárazságot jól bírja, mélyebb vidéken rendszerint jó termést ad. A köles ebben az évben fokozott jelentőségű. Nemcsak emberi táplálkozásra fogják felhasználni, hanem a takarmányszükség miatt mint abraknak is nagy lesz a jelentősége.

Beérése, vetésétől függően, augusztus elejétől szeptember közepéig tart. Mivel érése egyenlőtlen, az aratás helyes idejét elég nehéz eltalálni. Nem szabad túlkorán aratni, mert a mag könnyen összezsugorodik és gyorsan fülled, ha pedig túlkészen kaszáljuk a szemekegyrésze kipereg. Legcélszerűbb az aratást akkor kezdeni, amikor a legértelmebb magokból a mag peregni kezd. Mivel nemcsak a mag, hanem a szalma is hamar fülled, a köles cséplését nem szabad túlságosan halasztani, különösen, ha az időjárás esős. Ott, ahol ez lehetséges, ilyenkor érdemes eresz alatt kitergetni és így megszáritani. Üszkösödési hajlamát a cséplésnél is tekintetbe kell venni, mert az üszkös szemek pora a tiszta kölesszemeket is belepereszti. Erre való tekintettel, a kicséplést a doból tisztítás nélkül, közvetlenül kieresztjük, hogy az üszkös szemek szétporlására ne legyen alkalom.

A köles közepes mennyiségű fehérjét, de sok szénhidrátot (keményítőt) tartalmazó takarmány. A nálunk termesztett félésegeknek átlagos összetétele a következő:

Víztartalom	13-0%	Nyersrost	8-7%
Nyers fehérje	10-3%	Nitrogénmentes	
Nyers zsír	4-4%	Kivonható anyag	58-9%
		Ásványi anyag	4-7%

Nitrogéntartalmú anyagainak 94%-a jól emészthető, valódi fehérje, úgyhogy emészthető fehérjetartalma átlagban 7-3%. Takarmányértéke 100 kg-kint 56-8 kg keményítőtérteknek felel meg. Hogy ez az érték a fehérjék, a zsír, és a szénhidrátok igen jó emészthetőségére való tekintettel aránylag alacsony, annak kizáróan a szemet borító héj az oka. A köleshéjnak, amelyet megőrölve, helytelenül köleskorpának neveznek — ami a gazdát könnyen megtévesztheti — nincs takarmányértéke.

Átlagos nyers kémiai összetétele a következő:

Víztartalom	13-0%	Nyersrost	46-5%
Nyers fehérje	4-8%	Nitrogénmentes	
Nyers zsír	2-3%	Kivonható anyag	23-9%
		Ásványi anyag	9-5%

A 46-5%-nyi nyersrost erősen elfásodott és sok kovásvat tartalmaz. Megrágása és az emésztőcsatornán való továbbítása annyi energiába kerül, hogy ezt nem fedezi a köleshéjből felszívódott többi táplálékanyagban foglalt kémiai energia, amiért a köleshéj takarmányértéke negatív. 100 kg köleshéjnak a szájból a végbélig való továbbítása a rágás és emésztés munkájával, a vele együtt etetett takarmányból kerekén 5 kg keményítőtérteket fogyaszt, amin nem sokat segít a köleshéj megőrölése.

A mondottak kívánatosá teszik az ezévi kölestermés olyan malomipari feldolgozását, hogy a lehántolt köleshéj megőrölve ne egymagában kerüljön forgalomba, hanem nemcsak a szemek fényezésénél nyert fénylisztet, hanem a nyersköles osztályozásánál nyert apró kölesszemeket és egyéb magvakat finomra megőrölve keverjék a héjhoz. Az így nyert keverék takarmányértéke meghaladná a mostani kiőrölt búzakarpa táplálékértékét és a köleskopra elnevezés jogosan megilletné.

A köles-szemét mindig megdarálva etetjük, mert a meg nem rágott szemek könnyen emésztetlen állapotban kerülnek a bélsárba. Lá abrakjában a zab-adag felét is pótolhatjuk kölesdarával, fejőstehén pótabrakjában pedig 30%-ig igen eredményesen használható. Túlságosan nagy adagok a vaját erősen megpuhítják. Olyan keverékből, amelyet 25%-os arányban kölesdarából, lucernalisztból, kukorica- és napraforgópogácsa darájából készítünk, az ajartakarmányon felül minden kg tej előállítására 40 deka elegendő.

A köles szalmája az értékesebb szalmák közé tartozik, amennyiben takarmányértéke átlagban 21-5 keményítőtértek, ebben 1-2% emészthető fehérjével. Lágyága miatt nem lóval, hanem tehénnel etetjük, még pedig üszkös volta esetén szecsászva, pácoltan. A köles cséplésénél nyert pelyva takarmányértéke valamivel kisebb a szalmáénál, amennyiben keményítőtérteke átlagban 19, ebben 1-2% emészthető fehérjével. Ha a pelyva a cséplés folyamán túlságosan üszkössé vált volna, úgy etetését célszerű mellőzni.

Minden gazdának a helye a Gazdák Biztosító Szövetkezetében van. Kartelen kívül. (Tűz, jég, állat, élet stb. biztosítás.)

LÁSZLÓ MEDICAGO
egyetemes őrlő- és zúzógép
8 nagyság Acél kivitel

MAMUT
nagy teljesítményű
tengeriszártépő-
és egyetemes takarmányaprító gép

LÁSZLÓ és FIA műszaki és gépkereskedők
Bpest, V., Alkotmány-u. 25.
óránként kb. 50 q teljesítményre
Telefon: 118-431, 117-752
Sürgőny cím: Lafia Budapest

PESTI HAZAI ELSŐ TAKARÉKPÉNZTÁR-EGYESÜLET
TELEFON: 181-890 BUDAPEST, IV., DEÁK FERENC-UTCA 5. ALAPTÓKE 20.000.000 PENGÓ
SÜRGÖNYCÍM: TRESOR
A BANKÜZLET MINDEN ÁGÁRA KITERJEDŐ TEVÉKENYSÉG
Utazási csekkek és hitellevelek kiállítás és beváltása Alapítási év: 1839. Levelezők a belföld és külföld összes fontosabb piacain
Valuták és devizák vétele és eladása
12 fiókpénztár Budapesten

GAZDASÁGI ROVARTAN.

Rovatvezető: Kadoosa Gyula dr.

Máktermesztésünk veszedelme.

Írta: Legány Ödön.

Több gazdtól hallottam, hogy az utolsó évek máktermése nem volt kielégítő. Magam is ezt tapasztaltam. Ennek okát abban kereshetjük, hogy hazánkban veszedelmes elszaporodtak a máknak azok a rovarkártévi, amelyek petéiket a mákfejbe tojják és abban a kikelő lárvák a fejlődő magot pusztítják. Ilyen: a *mákgubacsleány* (*Cepidomyia papaveris* Winn.) piros színű lárvája és a *mákmormányos* vagy másnéven *mákbogár* (*Ceuthorrhynchus macula alba* Hbst.) barnásfejű fehértestű lárvája. Különösen utóbbinak kártétele olyan gyakori és nagymértékű, hogy emiatt már számos gazdaságban kellett felhagyni a máktermesztésével, ha nem is örök időkre, de legalább is egy évtizedre esztendőre.

Mielőtt a mákbogárnak eddig leküzdhetetlen veszedelmével bővebben foglalkoznánk, rá kell mutatnom arra is, hogy igen sok esetben nem a rovarkárok felelnek meg máktermésünknek, hanem gyakran az elkésett vetés, nemkülönben a kedvezőtlen, esős időjárás.

A mákvetéssel sietnünk kell. Nem hiába mondja a közmondás, hogy: „a mákot órára kell vetni”, amit nem szabad természetesen szóról-szóra értelmezni, mert ez inkább csak annak kifejezője, hogy a mák korai vetést kíván. Az igaz, hogy a mákvetéssel sietnünk kell, de az agyonsietés sem válik előnyére, nem válik javára fejlődésének. Aki túlkorán veti el mákját, még mielőtt a talaj kellően felmelegedne, annak elvetett vetőmagja sokáig tétlenül hever a földben. Eközben a talaj annyira összenyomódik, sőt gyakran még a mák kikelése előtt kigyomosodik, hogy emiatt a melegebb idők beálltával csak hiányos és kintlódó kelést kapunk. Be kell tehát várnunk azt az időt, amikor a talaj olyan művelési állapotba hozható és annyira felmelegedett, hogy abban a mag legkésőbb 14 nap alatt kikelhet. Annnyival is inkább meg kell várnunk az idő bizonyos felmelegedését, mert a mák nem 100%-ig fagybiztos, különösen nem a kikelés, vagy a csírázás idejében. Ha a csírázó vagy kikelő mákvetést erősebb utófagy éri, a zseme máknövényke megperzselődik, megfeketedik, megfagy. Viszont később nem szabad a mák vetésével. Magam is tapasztaltam, hogy a vetésnek csak két heti késése is a mák fejlődésén — az egész életét — meglátszik, a tokok kisebbre fejlődnek, a mákbogár kártétele nagyobb és végterményben a magtermés kisebb lesz.

Az időjárás is nagyban befolyásolja máktermésünk nagyságát. Ezt egyébként minden növényre elmondhatjuk. Nemcsak a vetés utáni időjárásra vonatkozik ez, hanem különösen a teljes virágzás idejében uralkodó időjárásra, amely igen kritikus a máktermésre. Ha a mák virágzása idején tartós az esőzés, nem tudnak a virágok jól megtermékenyülni, aminek káros következménye abban jelentkezik, hogy bár nagyra fejlődnek ki a tokok, azokban mégis alig van mag, inkább csak barna színű, meg nem termékenyült magcsira.

Hála Istennek, ezek a rendellenességek ritkábbak. Annál nagyobb mértékben találkozunk a mákbogár természetellenes kártételével, ami ellen a mai napig nem tudunk sikerrel védekezni. Szaktudásaink már évtizedek óta foglalkoznak ennek a kérdésnek megoldásával, hogy a veszedelmes rovar kártételét kiküszöböljék, vagy legalább is csökkentik, de eddig ez a fáradozásuk eredménytelen maradt. A kártévi terjed és kártétele mindinkább nagyobbodik, annyira, hogy már félnünk kell attól, hogy a máktermesztés — ha nem is az egész országban, de főként a jobban fertőzött gazdaságokban — egy időre fel kell hagynunk.

Különböző vegyszerek alkalmazásával próbálkoztam a mákbogár ellen védekezni, minden siker nélkül. A megtámadott mákfejnek összegyűjtése és trágyaléba fojtása nem vezetett célhoz. Legtöbbet segített a bajon a bogár szedése, de ezt csak kicsinyben lehet végrehajtani. Tenyészertemben a bimbózás idejétől kezdve a virágzás végéig, kezdetben foly-

tonosan, később naponta kétszer-háromszor átjárom gyerekekkel máktermesztőteréseimet. A gyerekek a mákbogarat üres üvegekbe gyűjtik. Csak így vagyok képes megfertőzött tenyészertemben a mákot mentesíteni a teljes tönkremenéstől, illetve így áll módomban a legkisebbre csökkenteni a mákbogár kártételét. Ezt azonban a nagyban máktermesztésnél, különösen a mai drága napszámbérek mellett, 50—60 holdas táblákon végrehajtani nem lehet. Az ajánlott csalogató vetés, avagy a tábla széleinél olyan növényvel való bevetése, amely nem kedves a mákbogárnak, mint pl. a koriander, a kender, stb. nem sokat használ. Itt említsem meg, hogy kipróbáltam *Dworok* Károly kártársamnak védekezési módját is, vagyis a virágzás előtti időben a mákföldnek *nafjalinnal* való beszórását, de ez sem vezetett eredményre. Annak ellenére, hogy a mákbogár szedése sokba kerül, mégis csak azt ajánlhatom gazdaságainknak, hogy legalább a máktábla széleit járassák meg naponta többször (virágzás idején akár egész napon át) bogárszedő gyerekekkel. Különösen és gondosabban szedessék azt az oldalt, amelyiken a mákbogár nagyobb mértékben található.

Talán nem is kellene hangsúlyoznom, hogy ott, ahol a mákbogár kártétele elhatalmasodott, kövessük azt a szabályt, hogy a következő évfolyamban az előző év máktáblájától legtávolabb fekvő táblán termeljék a mákot. Ez a legkevesebb, amit meg kell tennünk a mákbogár ellen. De ahol ez sem használ, ott pár cýre fel kell hagynunk a máktermesztésével. Ezenkívül ott, ahol a máktermesztéshez a feltételek megvannak és a terület nincsen fertőzve mákbogárral, ahol eddig mákot nem termesztettek, kell beállítani termesztését.

Mivel a mák ára az utóbbi esztendőben meglehetősen kedvező, a gazda nehezen mond le a máktermesztéséről. Ezért kell behatóbban foglalkoznunk a mákbogár elleni küzdelemmel és ezúton is felkérnem szaktudásainkat, hogy foglalkozzanak többen ezzel a veszedelmes rovarkártévi. Ne nyugodjanak bele abba, hogy nincsen olyan vegyszer, nincsen olyan védekezési eljárás, amellyel sikeresen tudunk védekezni ellene. De felkértem gazdaságaimat is, hogy eljárásukat, amennyiben sikerült védekezniük a kártévi ellen, ismertessék a „Köztelek”-ben.

En már mindent megpróbáltam, sajnos eredmény nélkül. Két év előtt kipróbáltam többek között a *Polvo* porozószert, de nem használt semmit. Az utolsó esztendőben felkértem a *Chinoín* gyártást is, hogy küldjön nekem valamit jó vegyszert. Sajnos, nevezett vegyi gyár sem tudott ilyenrel szolgálni, bár kipróbálásra ajánlotta és meg is küldte a „B” jelű szert és az *Arzola-Darsin* pépet. Annak ellenére, hogy kísérleteimben hangsúlyozta, hogy a mákbogár ellen nagyobb eredményt nem tudott elérni — noha Eszterházin több éven át folytatott ez irányú kísérletet —, mégis a megküldött vegyszereket kipróbáltam és ezek használatánál észlelt tapasztalataimat a következőkben ismertetem:

1939-ben tenyészertemben — ahol a hatvani kékmákot nemesítöm —, 100—100 □-méteres parcellákon állítottam be a kísérletet. A mákbogarak még a virágzás előtt, vagyis június 5-én jelentek meg. A virágzás kezdete június 9-én volt. Június 14-én jelentkezett a mákbogár párási ideje. Ebben az időben és előtte a mákbogarak a virágzást meg lehetőségek hosszú, de sekély vályualakú menelben megrágták. Miután a *Chinoín* gyártól kapott vegyszer csak június 17-én érkezett meg és 18-án egész nap esett az eső, csak 19-én kezdtem meg alkalmazását. Az első permetezést, illetve porozást június 19-én borult és szeles időben hajtottam végre, amikor az első virágok már elvirágoztak. A „B”-porral való porozás — a szeles idő ellenére — jól ment, de az *Arzola-Darsin* permetezés csak egyoldalú permetet eredményezett.

Nyolc parcellán hajtottam végre a kísérletet és pedig: az 1. és az 5. parcellát 1%-os *Arzola-Darsin* pép oldatával 3 naponként permeteztük. A 2. és a 6. parcellát 3 naponként a következő oldattal permeteztük: 100 liter vízben ½ kg káliszappan és ¼ kg „B”-por. A 3. és a 7. parcellát szórózacskók-ból tiszta „B”-porral poroztuk, úgyhogy a máktokok mindig porozottak legyének. A 4. és a 8. parcellán nem használtunk vegyszert, csak a bogarakat szedtük.

A permet főként a levelein jól mutatkozott, a tokokon csak egyoldalúan. A virágba sem a por,

sem a permet nem hatolt be. Sajnos, a kísérletet a vegyszerek késő érkezése és az esős időjárás miatt csak későn állíthattam be, amikor már a mákbogarak az állandó szedés következtében kissé megfogyatkoztak. Ugyanis egy héten át állandóan 6 fiúval és egy felügyelővel szedtük a mákbogarat és az 1600 □-méter területről több mint egy liter bogarat szedtünk össze. A permetezésre vonatkozóan az a kifogásom, hogy a virágzásra, ahol a bogár rágott, alig tapadt permet és az a kevés, ami odatapadt, az is csak egyoldalú volt, részint a széljárás, részint a permetező-gépnek csak egyoldalúval való használhatósága miatt. Sűrű és nagynövésű máktáblákon nem is tudom elképzelni a permetezés sikeres keresztülvitelét. Ha csak nem vetjük a mákot olyan széles sorokba, hogy a sorközökben a háti permetezővel dolgozó munkás zavartalanul végigjárhasson. A porból kevés tapadt a tokokra.

Legtöbb bogár június 17-én és 18-án, vagyis a permetezés és porozás előtti napon volt. A permetezés illetve porozás utáni napon, vagyis június 20-tól kezdve az egyes parcellákon a következő számú bogarakat szedtük:

	június 20-án	június 21-én	június 22-én
az 1. és 5. parcelláról (<i>Arzola-Darsin</i>) átlag	67	39	18 bogár
a 2. és 6. parcelláról („B”-porral) átlag	26	28	22 „
a 3. és 7. parcelláról (porozva „B”-porral) átlag	37	31	13 „
a 4. és 8. parcelláról (vegyszer nélkül) átlag	34	29	12 „

E számokból semmi rendszerességet nem tudok kivenni. Legfeljebb azt, hogy a legtöbb bogár az *Arzola-Darsin*-al permetezett parcellákon mutatkozott, jelöl annak, hogy ez a permetezés nem sokat használ. Elhullott bogarat sem itt, sem más parcellákon nem találtam.

Június 27-én a mákbogár még mindig megtalálható volt, bár kisebb számmal a harmadlagos virágokon. Július 3-án, amikor már elvirágozott a mák, csak elvétve találtam bogarat. Ellenben egy távolabbi másodvetésű és későbben virágzó mákparcellán még július 10-én is találtam nagyszámú mákbogarat. Ebből arra következtetek, hogy a mákbogár hosszú életű, vagy különböző kelésű. Ezért hosszú ideig kell ellene védekezni, főleg a mák virágzása idején. Ebből megérthetjük, hogy a máknak őszi vetése abból a célból, hogy kikérüljük, avagy csökkentjük a mákbogár kártételét, jelentőséggel nem bír, de nem is viheto keresztül a jelenlegi mákfajtákkal azért, mert ezek nem télállóak, illetve csak bizonyos fejlődési állapotban bírják ki a telet, amely állapotot mi gazdák nem szabályozhatunk. Ugyanis az, hogy milyen fejlődési állapotban kerül az őszi vetésű mák a télbe, az elsősorban az időjárástól függ. Megpróbáltam a máknak őszi mákká való kincmesítését, de ezzel nem értem el eredményt. Célom az volt, hogy a mák korábbi virágzatásával kikérüljem a bogárinváziót. Azonban úgy látom, hogy még így sem volnánk képesek menekülni a mákbogár kártételétől. Mert ha az őszi mák egy héttel előbb virágozna is, a mákbogár akkorra már várja a mák virágzását.

A szíromlevelek leszakítása sem vezet eredményhez. Ezt az eljárást több éven át kipróbáltam. Igaz, hogy ezzel azt nyerjük el, hogy a mákbogár nem bír megbújni a viráglevelek között és nem tud megpihenni azon, de kártétele így nem küszöbölhető ki, legfeljebb csak csökkenthető, amely csökkenés nincsen arányban az erre fordított munkaköltséggel. A szíromlevelek eltávolításának természetellenes hatását is tapasztaltam, mert a mák nem tisztán öntermékenyülő, hanem főleg rovartermékenyítésre van berendezve. Hogyha a mák virágzárómagait eltávolítjuk, úgy észleltem, a méhek jóval kisebb mértékben keresik fel a máktáblát. Tehát a virágok megtermékenyítése kisebb mértékű.

Feltétlenül olyan természeti eljárást kellene követnünk, amellyel a kártételt tetemesen csökkenthetjük, de a termést ne veszélyeztessük, illetve az ne kerüljön nagy kiadásba. Egyelőre ilyen eddig nem ismerünk. Sajnos, nem ismerünk olyan védekezési eljárást, olyan vegyszert sem, amely a mákbogár kártétele ellen megvédjen. Erre azonban fölülte nagy szükségünk van. Nagy haszna lenne ebből a mezőgazdaságnak. Ezért szükséges, hogy a vegyigyárak beható-

ban foglalkozzanak kísérletek nem sikerrel állítsanak be a mélytelenségekért, a biztos védekezést kell találni. Addig gazdaságainkat, ha ható védekezési eljárás nem ismertessék, ezzel csak hasznát veszünk mezőgazdaságunknak.

Törvénye

Rovatvezető

Az 1941/42.

Folyó hó 6-án jeltelt számú kormányrendelet magasabb árának az 14-vel való megállapításáról. A szemes, takarmányárpa, árát, továbbá a májusi őszi és a végyes kiste termelői árát állapító gazdasági érdekképviselet megfellelő szinten.

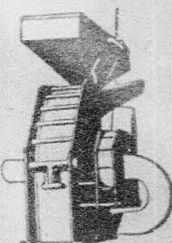
Ezzel megkezdődött és a mezőgazdasági te arányosan szabályozni és ezt az első árrende kijelentései szerint rövsabb mezőgazdasági ter hoz arányosítva szabály lathen a kenyérmagvak gabonafélék megállapít a rozs ára között helye ármezőgazdaságban fem is lesznek kerülhetők a közellátási szempontból idején előre, de haszta

Az eddigi ármezőgazdasági változást jelent az, hogy egészen állapítottak meg vagy hajózási feladó ár magvak egyidejűleg let tekintendő ára évköz lapunk mult számában annyiban változik, hogy kétszeres feleslegét foly fel nem ajánlja, novem 10%-kal alacsonyabb ajánlott, de október 31 szállított, továbbra is a raktározásáért, kezelési dásáért, valamint az i megillető kárpótásról emelkedő ártábláról nyára később fog pótol letről van szó, amelyért határidőben fajtájuló ányos kárpótás. Anny minden vasúti vagy állapítottat meg, az a tól nagyobb távolságr viselő gazdaságok sem fekvésű s eddig ennek értékesítési feltételek vasúti és hajózási tval alap fogja nyilván a k

Az is megfellel a me nak, hogy a kormány a gövel alacsonyabbban áll módon biztosítások t záróan emberi táplálk mult évben szerzett tap takarmánylisztnél alac rozstermes eléggé szám csábította azokat, akik a takarmányozási tilall

A 4990. M. E. szám alábbiakban ismertettü 1. §. (1) Az 1941. évbe minőségű búza termelői sán 100 kg-kint 30 per fel nem ajánlott búza gabona vásárlására jog tott árának csak 10%-kal örlésre jogosult a gabo

KÁLMÁN-

KÁLMÁN-

KÁLMÁN-

MUHAR, VÖRÖS SZÜRKE FEHÉR KÖLES, POHÁNKA

vetőmagvakat legelőnyösebben beszerezheti a Magyar Mezőgazdák Szövetkezeténél

Budapest, V. kerület, Alkotmány-utca 29. szám

ban foglalkozzanak ezzel a kérdéssel. Ha az eddigi kísérletek nem sikerültek, kell hogy újabb kísérleteket állítsanak be. Ne csüggedjenek az eddigi eredménytelenségükért. Ha a répbogár ellen megtalálták a biztos védekezést, akkor a mákbogár ellen is meg kell találni. Addig is, amíg ez megtörténik, kérem gazdatársaimat, hogy esetlegesen sikerrel használható védekezési eljárásukat ne tartsák „véka alatt”, hanem ismertessék a „Köztelek” olvasóival, mert ezzel csak használnak gazdatársainknak és hazánk mezőgazdaságának.

Törvények és rendeletek.

Rovatvezető: **Mutschenbacher Emil dr.**

Az 1941/42. gazdasági év gabonáirai.

Folyó hó 6-án jelent meg a hivatalos lapban a 4990. M. E. számú kormányrendelet egyes mezőgazdasági termények legmagasabb árának az 1941/42. gazdasági évre szóló érvénytelenségről. A rendelet egyelőre a búza, rozs, kétszeres, takarmányárpa, kopaszárpa és a zab egész évre szóló árát, továbbá a májusi szemes kukorica, az Ella burgonya őszi és a vegyes kistermelői cirokszakáll őszi legmagasabb termelői árát állapította meg, még pedig általában a mezőgazdasági érdekképviseletek előterjesztette javaslatoknak megfelelő szinten.

Ezzel megkezdődött a kormány által kilitásba helyezett és a mezőgazdasági termények árszínvonalát egységesen és arányosan szabályozni hivatott rendelkezések közzététele és ezt az első árendeletet a közellátási miniszter ismételt kijelentései szerint rövidesen követni fogják a többi legfontosabb mezőgazdasági termény árát az első ármezőgazdasági érdekképviselettel egyeztetve megállapított árakhoz arányosítva szabályozó rendelkezések. Az első árendeletben a kenyérmagvak és a takarmányozás céljára szolgáló gabonafélék megállapított ára között, úgyszintén a búza és a rozs ára között helyesebb az arány, mint amilyen a múlt évi ármezőgazdasági érdekképviselettel megállapított, hogy az idén el is lesznek kerülni a tavalyi helytelen ármezőgazdasági érdekképviselettel szempontról annyira káros, az OMGE által annak idején előre, de hasztalanul jelzett következményei.

Az eddigi ármezőgazdasági rendszerrel szemben lényeges változást jelent az, hogy a gabonáinak az egész évre egységesen állapították meg, még pedig az ország minden vasúti vagy hajózási feladó állomására azonos tételben. A kenyérmagvak egyidejűleg legmagasabbnak és legalacsonyabbnak tekintendő ára év közben a gabonaforgalmat szabályozó, lapunk múlt számában ismertetett rendelet értelmében csak annyiban változik, hogy az a termelő, aki búza, rozs vagy kétszeres feleslegét folyó évi október 31-ig közellátás céljára fel nem ajánlja, november 1-től fogva a terményeiért csak 10%-kal alacsonyabb árát kaphat. A szabályszerűen felajánlott, de október 31-ig a gazdától át nem vett és el nem szállított, továbbra is a gazda magtárában tároló termények raktározásáért, kezeléséért, őrzéséért, biztosításáért, beszáradásáért, valamint az időközben kamatkülönbözéteért a gazdát megillető kárpótlásról, illetőleg havonként lépcsőzetesen emelkedő ártöbbletről a rendelet nem intézkedik, de ez bizonyára később fog pótolni, mert hiszen olyan költségtöbbletről van szó, amelyért a terményfeleslegét a szabályszerű határidőben felajánló gazdát mindenestire megilleti a méltányos kárpótlás. Annak pedig, hogy a kenyérmagvak ára minden vasúti vagy hajózási feladóállomásra egységesen állapították meg, az a következménye, hogy ezentúl a piacra nagyobb távolságra fekvő és magasabb fuvardíjterhet viselő gazdaságok sem rövidülnek meg, hanem a kedvezőbb fekvésű s eddig ennek előnyét élvezett gazdaságokkal azonos értékesítési feltételek reájuk nézve is érvényesülnek, míg a vasúti és hajózási fuvardíjakat valamely közös elszámolási alap fogja nyilván a közösség terhére fedezni.

Az is megfelel a mezőgazdasági érdekeltségek javaslatának, hogy a kormány a rozs árát métermázsánként csak 2 pengővel alacsonyabban állapította meg, mint a búzát, hogy ily módon biztonságossá lehetne az egész rosztermésnek kizáróan emberi táplálkozásra való felhasználása, szemben a múlt évben szerzett tapasztalatokkal, amikor a korpánál és a takarmánylisztnél alacsonyabban megállapított rozsár a rosztermés eléggé számottevő részének feltakarmányozására esélyt adott azokat, akiket lekiismeretük nem tartott vissza a takarmányozási tilalom megszegésétől.

A 4990. M. E. számú kormányrendelet rendelkezéseit az alábbiakban ismertetjük:

1. §. (1) Az 1941. évből termelt 78 kg-os hl-súlyú szokványminőségű búza termelői ára az ország bármely feladó állomásán 100 kg-ig 30 pengő. Az 1941. évi október 31. napjáig fel nem ajánlott búzafelhasználást november 1-től kezdve a gabona vásárlására jogosult szerv a hatóságilag megállapított áránál csak 10%-kal kisebb árát fizethet, kivéve, ha a vámörökre jogosult a gabonalap hivatalos bejegyzése szerint az

említett időpont után megszerzett gabonát a megszerzéstől számított 30 nap alatt vételre felajánlja.

(2) Ha a búza hl-súlya 78 kg-nál alacsonyabb vagy magasabb, a következő árkülönbözéteket kell alkalmazni:

a) A 78 kg-nál kisebb hl-súlyú búzáért 70 kg hl-súlyú a 30 pengős árból súlyhiány kilogrammonként 1-1% levonást kell alkalmazni, 70 kg-nál kisebb hl-súlyú búza szállítása esetében pedig az értékesítésnek 8%-ot meghaladó mérvé a szállító és átvevő közti megállapodás tárgya.

b) A 80 kg-nál magasabb hl-súlyú búza ára métermázsánként 1 pengővel, a 81 kg-nál magasabb hl-súlyú búza árát pedig métermázsánként 1-50 pengővel magasabb a 30 pengős áránál, ha a búza kifogástalan egészségi állapotú, csira-, doh és lisztmentes, legfeljebb 2% poloskaszűrt szemet, 1%-nál nem több idegen anyagot tartalmaz és a szemek túlnyomóan acélosak, egyöntetű nagyságúak, teltségűek és alakúak. (A 79 kg hl-súlyú búzáért a rendelet ugyan nem szól, de értelemszerűen 30-50 pengő kell hogy legyen az ára.)

(3) A fentebb megállapított árlevonásokat, illetőleg felárakat a malmok is kötelesek alkalmazni, a felárakat azonban az örleménymalomban nem érvényesíthetik. (Megjegyzendő hogy az egységes listáratok a kormány külön rendeletben fogja megszabni a kenyér árával együtt.)

2. §. (1) A folyó évben termelt 71 kg hl-súlyú szokványminőségű rozs termelői ára az ország bármely feladóállomásán 100 kg-ig 28—P. A folyó évi október 31-ig fel nem ajánlott rozsfelhasználást ennél csak 10%-kal alacsonyabb ár fizethető.

(2) A métermázsánként 28— pengős árhoz semmiféle cimen sem szabad felárat számítani.

(3) A 63—71 kg hl-súlyú rozsert a 28— pengős árból súlyhiány-kilogrammonként 1-1%-ot le kell vonni, a 8%-on túlnyomó súlyhiány esetén pedig az értékesítésnek megállapítása a szállító és átvevő közötti megállapodás tárgya.

3. §. A kétszeres ára azonos a rozs árával és a súlyhiány esetén is ugyanazok a levonások alkalmazandók.

4. §. (1) A folyó évben termelt, legalább 65 kg hl-súlyú Ia takarmányárpa legmagasabb termelői ára az előbb felsorolt állomásokon (paritások csoportjaitól) az egész gazdasági évre métermázsánként a következők:

Budapest	24-50 pengő
Dés	24-50 „
Győr	24— „
Kaposvár	24— „
Marosvásárhely	24-50 „
Nagyvárad	24-20 „
Syőregháza	24— „
Nyíregyháza	24-50 „
Szeged	24-30 „

(2) A középminőségű takarmányárpa legmagasabb termelői ára métermázsánként 1— pengővel alacsonyabb a fenti legmagasabb termelői áraknál.

5. §. A kopaszárpa legmagasabb termelői ára az ország bármely feladóállomásán q-ként 32— pengő, amely ár folyó évi szeptember 1-től 1942. évi június 1-ig minden hónap első napján métermázsánként 20—20 fillérrel emelkedik.

6. §. (1) A folyó évben termelt 41 kg hl-súlyú zab legmagasabb termelői ára az egész gazdasági évre az alább felsorolt állomásokon (paritások csoportjaitól) métermázsánként a következők:

Budapest	26-50 pengő
Debrecen	26— „
Kassa	26-50 „
Kolozsvár	26-50 „
Komárom	26— „
Marosvásárhely	26-50 „
Miskolc	25-50 „
Pécs	25-50 „
Szeged	26-50 „
Székesfehérvár	25-70 „
Szombathely	26-20 „

(2) A fenti árakhoz magasabb hl-súly esetén felárat számítani nem szabad.

(3) Amennyiben a zab 41 kg hl-súlynál könnyebb, 41—39 kg hl-súlynál 1-5%-ot, 39—37 kg hl-súlynál 3%-ot, 37—36 kg hl-súlynál 4-5%-ot, 36—35 kg hl-súlynál 6%-ot, 35 kg-nál könnyebb hl-súlyú zabnál pedig minden további kg minőségű súlyhiányért újabb 2%-ot kell levonni.

7. §. (1) A fentebb megállapított búza-, rozs- és kétszeres árak legmagasabb és legalacsonyabb termelői áraknak tekintendők, amelyekről eltérő árakat a termelők részére kifizetni nem szabad.

(2) A lapunk múlt számában ismertetett termésrendelet 18. §-ában megállapított métermázsánként 30 fillér főbizományosi, illetve 70 fillér albizományosi jutalékok a búza-, rozs- és kétszeres hatóságilag megszabott termelői árból nem szabad levonni.

8. §. Valamennyi fentebb megállapított gabonáról 15 tonna vasúti kocsihoz, illetőleg uszályba az eladó költségére

berakott, 2% id-geen keveréknel többet nem tartalmazó, egészséges, a kereskedelmi szokványoknak megfelelő áru vonatkozik. A 15 tonnaál kisebb tételek vásárlásánál a tényleg felmerülő gyűjtési költségek, vasútra fuvarozás vagy hajóra rakás költsége, továbbá az út, illetve az átrakás folyamán előálló 1/2%-os hiány a termelő részére fizetendő árból levonandó.

9. §. (1) A fentebb takarmányárpa, illetve zabra vonatkozásban fel nem sorolt feladóállomásokon a legmagasabb termelői ár a feladóállomás és a hozzá legközelebbi fuvardíjtávolságra eső paritások csoportjaitól bruttó vasúti fuvardíjakkal alacsonyabb a legközelebbi csoportpontra nézve megállapított fenti áránál.

(2) A paritások csoportjaitól megállapított árakból adódó feladóállomási takarmányárpa- és zabárakhoz a feladó- és rendeltetési állomás közötti, a kereskedő által viselt vasúti fuvardíjakkal alacsonyabb a legközelebbi csoportpontra nézve megállapított fenti áránál.

(3) Árpa és zab vételénél a fentebb felsoroltakon túlnyomó minőségi hiányok (rostálatlanság, csírasság, nyíróság, dohosság, uszkosság, stb.) esetében a minőségi eltérést a Budapesti Áru- és Értéktörzsde szokványának megfelelő értékkülönbözéteket kell levonni.

10. §. A májusi szemes kukorica legmagasabb termelői ára métermázsánként 23-50 pengő, az Ella burgonya legmagasabb őszi termelői ára Budapestben métermázsánként 8-50 pengő, a vegyes kistermelői cirokszakáll őszi legmagasabb termelői ára métermázsánként 60— pengő. E terményekre vonatkozóan a részletes rendelkezéseket az árellenőrzés országos kormánybiztosa teszi meg.

11. §. Ez a rendelet július 6-án lépett hatályba és azt a közellátási miniszter hajtja végre.

A mezőgazdaságnak az 1941/42. gazdasági évben nyújtandó kedvezményekről szóló 3950. M. E. sz. kormányrendelet végrehajtási utasítása.

A pénzügyminiszter 1800. szám alatt folyó hó 8-án adta ki a mezőgazdaságnak 1941/42. gazdasági évben nyújtandó kedvezményekről szóló 3950. M. E. számú kormányrendelet végrehajtási utasítását.

A rendelet értelmében állandó mezőgazdasági alkalmazottak kell számítani a szoros értelemben vett konvenciók gazdasági események kivül a gazdaságban alkalmazott gazdaságtudományi, erdőmérnöki és egyéb erdészeti személyzetet, ismételt, vinnelért, gépészt, gépkocsivezetőt, belső eselédet, nyugdíjat vagy kegydíjat élvező ilyen volt gazdasági alkalmazottakat és ezek hátramaradottait, továbbá a kijáróan egy gazdaságban alkalmazott konvenciók iparosokat.

A rendelet 3. §-a szabályozza a vámörölest, a 4. § pedig kimondja, hogy a kereskedelmi örölesben kiörölt lisztet a malommal zárolni kell tekinteni, amellyel a malom csak a közellátási miniszter utasításának megfelelően rendelkezhetik. Csak a mindenkor törvényes rendelkezésekben megállapított lisztajtásokat szabad forgalomba hozni. Gabonának kereskedelmi örölesben liszté való örölesre, valamint a különböző váltásúkulcsok alá eső öröleményeknek egymással való keverése lisztforgalmi adóválság alá esik.

Mindazok, akik öröleményeket saját maguk, vagy más részére szállítanak, továbbá a vámörölesre jogosultak kötelesek az ellenőrző közegek felszólítására a szállítójegyet, valamint a közellátási rendelkezésekben előírt szállítási igazolványt, illetőleg vámöröles esetében a malomból való kiszállítványt, a szállító-bárca és a vámörölesi tanúsítványt felmutatni, s a kívánt felvilágosítást megadni.

A malom csak vámörölesi tanúsítvány alapján és az előírt mennyiségnek megfelelő súlyú gabonát fogadhat el vámörölesre. Aki gabonáját jogosulatlanul vámörölesként öröletti meg és az a malom, amely vámörölesi tanúsítvány nélkül vagy a tanúsítványban megjelölt mennyiségnél több gabonát fogad el vámörölesre, büntetés alá esik. Minden olyan malom, amely vámörölest vagy vámeserélest végez, köteles a malomban szembetűnő helyen kifüggesztve, könnyen olvasható tájékoztatóban feltüntetni a vámörölesnek vagy vámeserélnék gabonában felszámított díját, a porlási százalékot, valamint fajtát és mennyiség szerint részletezve azokat az öröleményeket, amelyeket a vámörölesre vagy vámeserére átvett, tisztított, a vámmal és porlással csökkentett gabona minden métermázsója után kiszolgáltató az örölelnék, továbbá, hogy a kiszolgáltató örölemények súlyába a szákok súlyát beszámítani nem szabad. Termények darálására vonatkozóan tájékoztatót készíteni és kifüggesztetni nem kell.

Rendelet a rendes és rendkívüli családi segélyezéséről.

A honvédelmi miniszter folyó hó 8-án 45.100. szám alatt valamennyi törvényhatóság első tisztviselőjéhez körendeletet intézett a rendes családi segélyre igényel bíró honvédelmi segélytartozóinak segélyezése tárgyában, továbbá 45.101. számú körendeletével a rendkívüli katonai szolgálatot teljesítő nem hivatalos állományú legénységi személyek hozzátartozóinak rendkívüli családi segélyét szabályozta.

KÁLMÁN-MEDICAGO egyetemes örlő- és zúzógép

szegmentesítővel, acél konstrukció 8 nagyságban „A”-typus már 3 HP-vel hajtható!

TRIUMPHATOR

az összes terményeket és aprómagvakat tökéletesen tisztítja és osztályozza.

Kizárólag kapható:

KÁLMÁN JÓZSEF műszaki és gépkereskedő, Budapest, V., Kálmán-utca 14. sz.
Sürgőny cím: MEDICAGOGÉP
Telefon: 114-006, 117-189

A kenyérliszt- és kenyérvásárlást függővé tehetik a vásárlási könyv felmutatásától.

A közellátási kormánybiztosok felhatalmazást kaptak olyan rendelkezés kiadására, amely szerint a fogyasztók kenyérlisztet vagy kenyeret csak vásárlási könyv felmutatása mellett vásárolhatnak. Ez természetesen nem azt jelenti, hogy a vásárolt kenyér- vagy lisztteteleket feljegyzik a vásárlási könyv egyéb áruk számára fenntartott rovataiba. Csakis a vásárlási könyv hátlapján szabad a fogyasztó kenyér- és lisztvásárlási jogosultságát vagy esetleg az egyes vásárlások időpontját is feljegyezni.

Az ipari gyapjú legmagasabb ára.

Az acellenőrzés országos kormánybiztos 105.727. számú rendeletével folyó hó 6-án kezdődő érvénnyel megállapította a sárgásfehér színű bőr- és döggyapjának, valamint a gözzel eizzisztott, vagy kénnátrómos eljárással lehúzott timárgyapjának a feldolgozó üzemek által fizethető legmagasabb árát, helyt a vevő telepen mosott alapon 18 %-os nedvességtartalommal megállapított szárazsúlyra számítva, mosási költség nélkül. A megszabott árak között, az egyes minőségek és százhosszúság szerint 11-01—6-14 pengő között váltakoznak, a nem sárgásfehér, hanem más természetes színű gyapjú legmagasabb ára pedig ezeknél 10 %-kal alacsonyabb, ameszes eljárással lehúzott sárgásfehér timárgyapjú ára pedig 5 %-kal, a más színű 10 %-kal, a világos színű szűcsgyapjú ára pedig 15 %-kal alacsonyabb.

Be kell szolgáltatni a sertésbőrt a Délvidéken.

A katonai közigazgatás alatt álló délvideki területen elrendelték a sertések bőrének lefejtését. A hentes és a sertésvágó, vagy feldolgozó vállalatok kötelesek valamennyi levágott sertés bőrt beszállítani. Ugyancsak kötelesek lefejtetni az elhullott sertés bőrt a sertéskereskedő, a hizláló, a gypmesteri telep és az állati hullát feldolgozó üzem fenntartója. Nem kell lefejtetni az elhullott sertés bőrt abban az esetben, ha azt az állategészségügyi rendőri szabály szerint felhasználni nem szabad. A nyers sertésbőr jogellenes kiszállítását, elidegenítését, vagy az igénybevétel elől való jogellenes elvonását szigorúan büntetik.

Rendkívüli fegyvergyakorlatra bevonultak gazdasági megsegítése.

A honvédelmi miniszter rendeletet adott ki arra vonatkozóan, hogy a rendkívüli fegyvergyakorlatra bevonult földművesfoglalkozású egyének családjai részére, azok kérelmére, a lakóhelyükhöz legközelebb állomásozó csapat a községi előjáróság által írásban igazolt rászorultság esetén a lehetőséghez képest megfelelő számú legényseget és járművet bocsásson rendelkezésre.

Megsegítésre csak kimondottan kisbirtokosok jöhetnek tekintetbe.

A munkára kirendeltelk kenyerrel a csapatostuk látja el, egyéb élelmiszerekről azonban a munkaadónak kell gondoskodnia. Ennek ellenében a kirendeltelk a mindenkori közelítő pénzt (körülbelül napi egy pengő) a munkaadónak megfizetik.

A kirendeltelk lovak részére szemestakarmányról a kjestár gondoskodik; a munkaadónak csak a szalastakarmányt kell biztosítani.

Az érdekeltek kérelmükkel forduljanak a legközelebbi honvéderőszakparancsnoksághoz.

Csak vámörlési tanúsítvánnyal lehet az idén a gabonát vámöröltetni.

Az 1941—42. évi gabona- és lisztforgalom szabályozásáról kiadott rendelet értelmében az idén gabonát csak az vámöröltethet, aki vámörlési tanúsítvánnyal rendelkezik. Emiatt különösen fontos: az érdekeltek pontosan tartsák be az előírásokat, hogy mindenki, aki vámörlésre jogosult, idejében megkaphassa a vámörlési tanúsítványát. A vámörlési tanúsítvány a gabonalappon van, amelyet mindenki számára kiállít a községi előjáróság, aki valamilyen jogcímen gabonához jut. A vámörlési tanúsítvány kiállítását általában a gabonalap kiállításával egyidőben történik azok számára, akik vámörlésre jogosultak. A vámörlési tanúsítvány megfelelő megszerzése céljából fontos tudni azt is, hogy a gazda már a cséplés közben kérheti a cséplőéptulajdonostól az addig kicséplelt gabonamennyiségéről a cséplési eredménylap kiállítását, amelynek alapján a községi előjáróság a gabonalapot és ezzel együtt a vámörlési tanúsítványt is számára kiállítja. Ebben az esetben a csépletőnek két eredménylapja lesz, az egyik, amelyet cséplés közben állítanak ki, a másik pedig, amely a cséplés befejeztével készül. Az első eredménylap alapján kiállított gabonalap csak a cséplési részeredményt tünteti fel és csak a másik eredménylap beérkezése után jegyzik fel pótlólag a gabonalapra a végső eredményeket. A vámörlési tanúsítványt azonban a gabonalapnak az első

eredménylap alapján történt kiállításakor keltöti a községi előjáróság és ezzel megadja az engedélyt arra, hogy a gazda az egész gazdasági évben meghatározott mennyiségű gabonát vámöröltessen. Ilyen módon a gazda a vámörlési tanúsítvány birtokába kerülhet még a cséplés befejezése előtt.

A zálogházi árveréseken vásárolt ruhaneműeket is be kell jegyezni a vásárlási könyvekbe.

A vásárlási könyvek bejegyzési rendszerével kapcsolatban a legutóbbi napok folyamán igen érdekes kiegészítő rendelkezés jelent meg. Az újabb kormányintézkedés ugyanis előírja, hogy a magyar királyi postakárekpénztár zálogházi árveréseira vásárolt ruhaneműek közül ama holmik vásárlását, amelyek az eredeti rendelet szerint a vásárlási könyvekbe bejegyzendők, az árverési vételeknél is szabályszerűen be kell jegyezni. A zálogházi közlegyek gondoskodtak arról, hogy ez az új rendszer az aukciók menetét ne hátráltassa. Ha valamely vásárló a vásárlási könyvét nem hozza magával, úgy a vételt tudomásul veszik, a megvett árut azonban csak a vásárlási könyv felmutatása és a megfelelő bejegyzés ellenében szolgáltatják ki számára.

Július 29-ig be kell jelenteni az OTI-nál és a MABI-nál a 300—600 pengő fizetésű alkalmazottakat is.

A hivatalos lapban folyó hó 6-án 298.800. szám alatt belügyminiszteri rendelet jött meg az OTI-nál és a MABI-nál b t t g ségi, öre g ségi, rokkantsági, öv g y e ségi és árvasági biztosításra kötelezett javadalmazási határ alá eső, havi 300 pengőt meghaladó javadalmazású munkavállalók általános bejelentéséről.

A rendelet szerint a munkaadó köteles a május 1-e és július 15-e közötti időben alkalmazásban álló vagy állott javadalmazási (bér) határ alá eső biztosításra kötelezett munkavállalói közül az illetékes biztosító intézettel bejelenteni azokat, akiknek javadalmazása a havi 300 pengőt meghaladja, de havi 600 pengőnél nem több. Ezt a bejelentést akkor is meg kell tenni, ha e rendeletről függetlenül munkabélfelése alkalmával már bejelentették az illetőt. A bejelentést július 29-ig kell megtenni. Fel kell tüntetni a bejelentésben azt a változást is, amely a munkavállalók javadalmazásában május 1. és július 15. között bekövetkezett.

Aratási részletetés a bevonultak hozzátartozóinak.

Az elmúlt évben a kormány rendeletet adott ki arra az esetre, amikor az aratásra, hordásra vagy cséplésre ugyanazzal a szerződéssel elszerződött munkások közül egyesek bevonultak s az otthon maradt társaik a bevonultakra eső munkát is elvégezték. A rendelet szerint a bevonultak helyett elvégzett többletmunkára eső részében vagy más együttesen követelhető munkabéren az otthonmaradtok és a bevonultak fels-fele arányban osztoznak. Az otthonmaradtok és a munkát valóban végző munkások természetesen teljes egészében megkapják azt a munkabért, amelyhez társ ik bevonulása nélkül jutottak volna. A bevonultak munkájának elvégzésével szerzett többletkezesményből azonban a fele-hányadot a bevonultak számára ki kell szolgáltatni. Azért, hogy a bevonult munkást ekként kielégítsék, a munkaadó ísfelelős.

Bánffy Dániel báró földművelésügyi miniszter a hatóságokhoz és a gazdasági felügyelőségekhez rendeletet intézett, melyben felhívja a figyelmet arra, hogy az ismertetett rendelkezés ezidőszáig is hatályban van s így a most megkezdett munkaidőnyben is alkalmazni kell.

Felhívás a bácskai földhözjutottakhoz.

A honvédezerkar főnöke felhívta a zárt településeken élő dobrovoljácok kivételével mindazokat, akik a júkoszláv földreform során akár tulajdon, akár haszonbérleti földhöz jutottak, hogy az állandó lakhely szerint illetékes községi előjáróságnál a hirdetmény kifüggesztésétől számított tíz napon belül jelentkezzenek. A jelentkezések módját az egyes községi előjáróságok teszik közzé. Aki nem jelentkezik, azt két hónapra terjedő elzárással, valamint 8000 pengőig terjedhető pénzbüntetéssel sújtják.

A belügyminiszter újabb közsegeket esatolt Budapest környékéhez.

A belügyminiszter 122.549. szám alatt rendeletet adott ki, amelyben újból megállapította Budapest székesfőváros környékének fogalmát, az odaszorított községek szempontjából. Eldőg Ujpest, Rákospalota, Kispes, Pestszentlőrinc, Pestszentkereszt, Budafok városok, továbbá Rákosszentmihály, Pestújhely, Saslalom, Mátyásföld, Cinkota, Rákoskeresztúr, Rákossiget, Rákoshegy, Rákoscsaba, Vecsés, Pestszentimre, Soroksár, Csepel, Albertfalva, Budatétény, Pesthidegkút, Békásmegyér és Danaharaszti nagyközségek, valamint a Dobogókő kerülete tartozott Budapest közvetlen környékéhez. Az új belügyminiszteri rendelet most Budapest

székesfőváros környékéhez sorozta, az 1937. évi VI. t.-c. vagyis a városrendezési és építésügyi kérdések szempontjából, Budakeszi, Budaörs, Törökbálint, Nagykovácsi, Solyvár, Pilisborosjenő, Úró, Pilisvörösvár, Pilisszentiván, Pomáz, Szigetmonostor, Budakalász, Csobánka, Pelsőgd, Alsógd, Alag, Danakeszi, Fót, Csömör, Kistarcsa és Nagytarcsa községeket is.

Ipari anyaggyártókat járulékos rendszeresítése.

A 3710. M. E. számú kormányrendelet az ipari anyaggyártókat járulékos rendszeresítéséről szóló 1941. évi július 12-én kiadott rendeletet módosítja. A rendelet értelmében az ipari anyaggyártókat járulékos rendszeresítéséről szóló 1941. évi július 12-én kiadott rendeletet módosítja. A rendelet értelmében az ipari anyaggyártókat járulékos rendszeresítéséről szóló 1941. évi július 12-én kiadott rendeletet módosítja. A rendelet értelmében az ipari anyaggyártókat járulékos rendszeresítéséről szóló 1941. évi július 12-én kiadott rendeletet módosítja.

Július 12-e után nem váltják be a dinárt.

A Magyar Nemzeti Bank a dinárra szóló bankjegyek és érmék átváltása tárgyában 1941. évi április hó 11-én kelt ésf utra g szok ú l ján közzétett hirdetményében megállapította azátváltás határidjét és egyben közölte, hogy külön is közze fogja tenni azt az időpontot, amelytől kezdve a dinárra szóló bankjegyek és érmék többé nem törvényes fizetési eszközök.

A Magyar Nemzeti Bank ezennel közli, hogy a dinárra szóló bankjegyek és érmék törvényes fizetési jellege a visszafoglalt délvideki területeken az 1941. évi július hó 12. napján éjféltkor szűnik meg; ettől az időponttól kezdve a m. kir. miniszterium 3590/1941. M. E. számú rendeletének 1. §-a értelmében dinárra szóló bankjegyeket és érmét fizetéssel elfogadni senki sem köteles.

Szövetkezeti rendelet a Délvidékre.

A kormány folyó hó 10-én 5010. M. E. szám alatt rendeletet adott ki, amellyel kimondja, hogy a visszafoglalt délvideki területeken szövetkezetekre vonatkozó magyar jogszabályok hatályba lépnek.

A visszafoglalt délvideki területeken székhellyel bíró szövetkezetek négy hónap alatt kötelesek megszűntetni a külföldön, vagy a visszafoglalt délvideki területeken székhellyel bíró központban, szövetkezeti szövettségben, ellenőrző kötelekben fennálló tagóságukat és kötelesek módosítani az írszabályainkat azokat a rendelkezéseket, amelyek a hatálybelépő magyar szövetkezeti jogszabályoknak nem felelnek meg és amelyek az említett központhoz, szövettséghez vagy kötelekhez való szervezeti viszonyukat szabályozzák.

A most kiadott rendelet hatálybalépésével megszűnik a a jogkör, amelyet az előbb megjelölt szövetkezetek ügyei tekintetében akár jogszabály, akár írszabályok biztosítanak a külföldön, vagy a visszafoglalt délvideki területeken székhellyel bíró központ, szövettség vagy kötelek részére.

KÖNYVISMERTETÉS.

Uj munkabérlhelyzet a magyar mezőgazdaságban.

Vitéz Nádújfaly József dr. földművelésügyi miniszteri titkár hosszabb tanulmányt írt az 1940/41. évi mezőgazdasági munkabérlhelyzetről a „Magyar Statisztikai Szemle” 1941. évi 3. és 4. számaiban, átfogó képet nyújtva az egész kérdéstömeigről. A különnyomatban is megjelent tanulmány a mezőgazdasági termelés egyik legfontosabb, legidőszerűbb ügyét és legáltalánosabb problémáját veszi bonckés alá, hiszen a termelési költségeknek 40—50 százaléka esik a munkabérekre és a gazdáknak ügyszólván mindennapi gondja a munkásüggyekkel való foglalkozás.

Különösen nagy jelentőségű a tanulmány abból a szempontból, hogy összegezi a munkabérek 1940. évi törvényes rendezésével teremtett új helyzetet, ami számos vonatkozásban érinti az egész gazdasági életet, elsősorban a munkaadót, a munkást és a termelés folyamatát. Bár a szabályozás megindulásának első évében, a múlt év nyarán bekövetkezett rendkívüli viszonyok és a háborús fejlemények további hatásai erősen megzavarták a munkapiacot, ezek a

EMERGÉ
gumitextil hajtószíj

A CSÉPLÉSNÉL IS
zavartalan munkát biztosít.

hanem a táplálkozás terén bekövetkezett különböző változások folytán visszaesett. Így természetesen évről-évre nagyobb a fölösleget termelő országokban az elhajtásra váró és a beviteli országok lényeges szükségletét tevő búzamennyiség közti különbség. Ezt a következő számadatok is megvilágítják: az 1923—1928. évi időszak átlagában 261,8 millió q volt a felesleg, a beviteli szükséglet 213,3 millió q; az 1934—1938. évi időszak átlagában 228,9 millió q felesleg, és 147,3 millió q beviteli szükséglet, míg 1939—1940. átlagában 357,1 millió q felesleggel szemben csak 162 millió q a beviteli szükséglet. Ezek ismeretében beláthatatlan, hogy akkor, ha a tengerzár miatt a tengerentúli felesleg még sokáig elhajthatatlanok lesznek, milyen helyzet alakul ki a búza világpiacon.

Észak-Európában és Közép-Európa egyrészen — Amerikával és a nyugateurópai országokkal szemben — szívesebben fogyasztják a rozskenyert, a búza-termelés fokozása nem hátráltatta a nemzetközi rozstermelést. A világnak rozssal bevett terület a legutóbbi évtizedben csökkent ugyan, de a termés általában változatlan maradt, tehát a területegységre eső termés növekedett. Tekintve, hogy a behozatalra utalt államok saját termelésüket növelték, a rozskivitel visszaesett.

Itt emlékezhetünk meg a kukorica világpiacon helyzetéről is. A kukorica termelésében első helyen állnak az Egyesült Államok, ahol a világ termelésének 60%-át termelik, bár ennek 95%-át maga az USA fogyasztja el. Argentína ellenben a legnagyobb kukorica eladó ország; jó termésű évben 9 millió tonnát vitt a világpiacon. Európa kukoricatermelő államai a Duna-völgyében vannak. E termény világhorgalma változó, általában 8—10 millió tonna között mozog. A nagy kukoricáexportáló állam, Argentína jelenleg tárolt kukoricamennyiségét 100 millió q-ra becsülik. Ebben a mennyiségben azonban még a két év előtt termelt kukoricából is nagy mennyiség van. A kukoricapiac válságán még e terménynek nagy tömegben tüzelésre való felhasználása sem segít, mert az elhajthatatlanság a kukoricánál is olyan válságot okozott, amelynek további fejlődése beláthatatlan.

Ilyen képet mutat a gabona világpiacon helyzete a második világháború második évének aratásakor.

V. A.

A várható termés és a mezőgazdaság állapota.

A m. kir. földművelésügyi minisztérium július 5-én kiadott hivatalos jelentése szerint a legutóbbi hivatalos vetésjelentés közzététele óta eltelt kéthetes időszak nagyobb felében meleg és száraz időjárás uralkodott, amely mind a kalászosok szemfejlődésére, mind a kapások és takarmánynövények további fejlődésére nagy részben kedvező volt.

A *repece* elég jól kötött, becői is elég fejlettek, sok vidéken azonban ritka. Részben aratják és csépelik, részben még érésben van. Repeceből ezidőszerint közepes termés várható.

A *búza* — az északi és északkeleti vármegyék kivételével — elvirágzott s elég jól termékenyült. A korai vetések általában elég sűrűek és szalmájuk is elég magas. A déli részeken és az Alföldön szökülni kezdenek. A sűrűbb vetéseket a zivatarok helyenkint megdöntötték. A késői vetések sok vidéken ritkák, erősen gyomosak és fejlődésükben is visszamaradtak. Jász-Nagykun-Szolnok vármegyéből torzsgombakárt jelentenek. A búza termése ezidőszerint megközelíti a középezt.

A *rozsa* aratását szórványosan megkezdték. A legtöbb vidéken teljes érésben van. Kalásza elég hosszú, de sok helyen ablakos; szalmája általában magas, a vetés azonban sok vidéken ritka maradt. Rozsból ezidőszerint közepes termés várható.

Az *őszi árpa* aratását megkezdték, a déli részeken helyenkint már be is fejezték. Kalásza szép hosszú, szeme eléggé telt és minősége is jó. Őszi árpából ezidőszerint közepes termés várható. A *tavaszi árpa* a kedvező időben szépen kifejlődött. Általában elég sűrű és magas. Kalásza nagy részben elég nagy és telt, a késői vetések helyenkint azonban ritkák, alacsonyok és gyomosak. Tavaszai árpából ezidőszerint jó közepes termés várható.

A *zab* fejlődésére az utóbbi időjárás kedvező volt. Zászlaját az északi és északkeleti vármegyék kivételével mindenütt kihozta. A korai vetések általában elég jók, a késői vetések több vidéken alacsonyok, ritkák és gyomosak. Zabból ezidőszerint közepes termés várható.

A *kukorica* több helyen hiányosan kelt, részben pótolták. Korai vetése sokat javult, de fejlődésében még mindig vissza van maradvá. Második kapálása folyamatban van, helyenkint harmadszor kapálják. A késői vetések elég jól keltek, de fejlődésükhöz több meleget kívánnak.

A *burgonya* korai fajtái nagyrészen elvirágoztak és termésük piacra került. A késői fajták az északi és keleti vármegyék kivételével most vannak teljes virágzásban. Levélzetük általában szép sűrű és üde-zöld színű, száruk erőteljes fejlődésű, s a gumó fejlődése is jó. Töltőgetésük részben még folyamatban van. Burgonyából ezidőszerint jó közepes termés várható.

A *cukorrépa* korai vetése túlnyomó részben igen szépen és jól fejlődik. Levélzete buja, üde-zöld színű, s a földet egészen betakarja. A késői vetések is igen jól fejlődnek. Kapálásuk folyamatban van. Cukorrépából ezidőszerint jó közepes termés várható. A *takarmányrépa* a kedvező időben erőteljesen fejlődik. Levélzete buja és üde-zöld színű.

A *kerti vetemények* igen jól fejlődnek. Piaci értékesítésük folyamatban van. Az *uborka* korai vetésének termése piacra került. A későbbi vetések jól fejlődnek, dúsán virágznak és jól kötöttek. A *mák* korai vetése elvirágozott, a késői vetés most van virágzásban. Helyenkint kisebbmértvű féregkár mutatkozik. A *lencse* részben elvirágozott és elég jól kötött, részben még virágzik. A déli részeken éréshez közeledik. A termés jó közepesnek ígérkezik. A *zöldpaprika* jól fejlődik és gazdagon virágzik. A korai piacra került. A *vörshagyma* erőteljesen fejlődik. Gumói szép nagyok és egészségesek. Ezidőszerint jó termésű ígér. A *bab* igen jól fejlődik. A korai zöld állapotban már piacra került. A késői termés dúsán virágzik. A *szójabab* szintén jól fejlődik és bokrosodik. Most kezd virágzani. A *zöldborsó* korai vetésének termése nagy tömegben került piacra. A későbbi vetés dúsán virágzik. A hüvelyek szép nagyok, teltek és igen bőven mutatkoznak. A *magborsó* korai fajtái érés előtt vannak. A későiek még virágznak. A hüvelyek szép nagyok, teltek és sűrűn láthatók. Az *egyéb hüvelyesek* igen jól fejlődnek és jó termést ígérnek.

A *káposzta* korai fajtái piacra kerültek, a késői fajták erőteljes fejlődésben vannak. A *komló* részben elvirágozott, részben még virágzik. Indái erőteljes fejlődésűek. A *köles* vetése még folyamatban van. A korán vetett jól, egyenletesen kelt és erőteljesen fejlődik. A *tatárka* jól kelt és szépen fejlődik. Leginkább mint másodterményt termelik. A *cirok* szép és erőteljes növekedésben van. Kapálása folyik. A *napraforgó* a kedvező időben igen jó fejlődést mutat. A legtöbb vidéken mint szegélynövényt termelik.

A *magkender* jól fejlődik. Elég sűrű, magasnövésű és üde-zöld színű. A rostkender szép sűrű és egyenletes fejlődésű. A *rosten* elég jól fejlődik, most virágzik. Helyenkint alacsony, ritka és gyomos. A *olajlen* jól fejlődik, részben már elvirágozott és elég jól kötött. A *dohány* palánták jól megeredtek és erőteljes fejlődésben vannak. Kapálásuk folyamatban van.

A *löhre* és *lucerna* első kaszálása mind minőségre, mind mennyiségre jó termést adott. Csak ahol az eső rendszer érte, ott minőségre romlott. A második kaszálás is jó eredménnyel biztat. A *bükkönyféléket* jó eredménnyel most vágják. A *esalamádé* jól fejlődik, helyenkint azonban nagyon gyomos. A *rétek* anyaszenatermése jó volt. A sarjú erőteljes növekedésben van. A *legelő* fűnöveése megfelelő. A kijáró jöszágnak elegendő táplálékot nyújtanak.

A *sárga- és görögdió* jól fejlődik, virágzása megindult. További fejlődéséhez azonban több meleget kíván.

A *gyümölcsfák* közül a kajszibarack csak kevés helyen ígér jó es közepes termést, sok helyen azonban csak gyenge termést van kilátás. A cseresznye és meggy részben jó és közepes, részben gyenge közepes termést ad. Almából, körtéből és dióból közepes termés várható.

A *szőlők* fejlődése kielégítő. A virágzás az ország déli részén már befejeződött, az északi részeken még tart. Peronoszpóra szórványosan mindenütt található, de terjedését a hűvös időjárás gátolja. Sok a szőlőilonca.

A legközelebbi hivatalos vetésjelentést július 19-én teszik közzé.

Felhívás előfizetőinkhez.

Július 1-ével új előfizetést nyitottunk lapunkra. Felhívjuk azokat a tisztelt előfizetőinket, akiknek előfizetése június hó végével lejárt, hogy az előfizetési díjat az előfizetési felhívással együtt levélben megküldött csekklapon (amely csakis előfizetés céljaira szolgál) mielőbb beküldeni szíveskedjenek, hogy a lap szétküldésében fennakadás ne álljon be. Akik az előfizetési díjat idejében be nem küldik, azok részére a lap küldését megszüntetjük.

Az előfizetési díj megküldését ugyanazon a címen kérjük, mint amely címen a lap jár.

Előfizetési árak:

egy évre	32 pengő
félévre	18 „
negyedévre	10 „

OMGE-tagoknak a tagsági díjon felül:

egy évre	20 pengő
félévre	11 „
negyedévre	6 „

A kiadóhivatal.

VEGYESEK.

Vitéz nagybányai Horthy István államtitkár. A kormányzó a kereskedelem- és közlekedésügyi minisztérium vezetésével megbízott m. kir. iparügyi miniszter előterjesztésére vitéz nagybányai Horthy István címzetes miniszteri tanácsosnak, a M. Kir. Államvasutak igazgatósága elnökeként az államtitkári címet adományozta. A MÁV elnöke az államtitkári cím adományozása alkalmával az OMGE üdvözlő iratot intézett.

Kinevezések és előléptetések. A kormányzó a m. kir. miniszterelnök előterjesztésére Dulin Elek miniszteri tanácsosi címmel felruházott miniszteri osztálytanácsosnak, sajtóelődónak a miniszteri tanácsosi jellegű adományozta; a dohányjövődéki ki-nevezések során a m. kir. pénzügyminiszter előterjesztésére Gundhardt Gusztáv dr. miniszteri tanácsosi címmel és jelleggel felruházott pénzügyi főtanácsost, dohányjövődéki központi igazgató-helyettes miniszteri tanácsossá; a kereskedelem- és közlekedésügyi minisztérium vezetésével megbízott m. kir. iparügyi miniszter előterjesztésére Nánássy János miniszteri tanácsosi címmel és jelleggel felruházott miniszteri osztálytanácsost miniszteri tanácsossá; a m. kir. iparügyi miniszter előterjesztésére vitéz Guóthfalvy Zoltán dr. és Hugonnai Kálmán gróf dr. miniszteri tanácsosi címmel és jelleggel felruházott miniszteri osztálytanácsosokat miniszteri tanácsosokká nevezte ki.

Kinevezések és cím adományozások a M. Kir. Központi Statisztikai Hivatalnál. A kormányzó a m. kir. miniszterelnök előterjesztésére a M. Kir. Központi Statisztikai Hivatal személyzeti létszámában Szabó Béla dr. miniszteri tanácsosi címmel és jelleggel felruházott miniszteri osztálytanácsost miniszteri tanácsossá, vitéz Mike Gyula dr. és Elekes Dezső dr. miniszteri osztálytanácsosi címmel és jelleggel felruházott miniszteri titkárokat miniszteri osztálytanácsosokká, Szentirmay Emil statisztikai tanácsost statisztikai főtanácsossá nevezte ki; Szöllősy Zoltán dr. miniszteri titkárnak a miniszteri osztálytanácsosi címet és jellegű, Petrichevich-Horváth Miklós báró dr. és Sós Imre dr. miniszteri segédtitkároknak a miniszteri titkári címet és jellegű adományozta.

Új mezőgazdasági doktorok. A József Nádor Műegyetem mezőgazdasági osztályán az 1940/41. tanévben a következő okleveles mezőgazdák nyerték el a mezőgazdaságtudományi doktori fokozatot: Tóth Ferenc, Heller István, Balla István, Kovács László, Csorba József, Forrai László, Kúzdényi Gyula, Nagy László, Kántor István, Wolf Tamás, Hensch Árpád, Boggyó Tamás, Magyar Géza és Barthodiszky András.

Halálozás. Solty Lajos ny. mérnök, székesszabvárosi tanácsnok 74 éves korában, július 8-án Budapesten elhunyt. Temetése 10-én volt nagy részvét mellett a Kerepesi-úti temetőben.

MAGYAR MEZŐGAZDÁK ÁLLATÉRTÉKESÍTŐ RÉSZVÉNYTÁRSASÁGA, BUDAPESTEN

V., ALKOTMÁNY-UTCA 29. SZÁM

TELEFON: 111—310, 112—914

Sürgőnycím: MEGALER, BUDAPEST

Foglalkozik:

Mindenmennyű tenyész- és haszonállat vételével és eladásával, beállítási anyag szállításával és beszerzésével, hízalási hitelek nyújtásával.

Gazdálkodási intézmény.

Mindenmennyű állatállományt legelőnyösebben lebonyolítunk. Meghívásra a szakértőnket a helyszínre küldjük.

ÁLLATSZÁLLITMÁNYOK CÍMZENDŐK:

BUDAPESTRE: szarvasmarha, borjú, és juhoknál: Budapest - Ferencváros - Marhavásártér Sertésekénél:

Budapest - Ferencváros - Sertésvásártér

A budapesti adófelvételbizottságok új gazdagjait. A székesfehérvári törvényhatósági bizottsága múlt hó végén megtartott közgyűlésén választotta meg az egyes adókerületekbe a bizottság saját tagjai, az Ügyvédi Kamara, a Kereskedelmi és Ipar-kamara és az Országos Mezőgazdasági Kamara jelöltjei közül választható rendes és póttagokat. A következőkben közöljük az Országos Mezőgazdasági Kamara jelöltjei közül megválasztott tagokat. Az I. adókerületben rendes tagsági helyre *Badić József* dr.-t, a póttagsági helyre *Malcoms Gyula* bárót; a II. adókerületben rendes tagsági helyre *Witthen Bélát*, póttagsági helyre *Kovács Gyulát*; a III. adókerületben rendes tagsági helyre *Prack László* dr.-t, a póttagsági helyre *Krén Györgyöt*; a IV. adókerületben *Gayl-hoffer Istvánt*, a póttagsági helyre *Halmi Józsefet*, az V/A. adókerületben rendes tagsági helyre *Kajfka Dezsőt*, póttagsági helyre *Bellovits Gyulát*; az V/B. adókerületben rendes tagsági helyre *Szekerés László* dr.-t, a póttagsági helyre *Krause Kornélt*; a VI/A. adókerületben rendes tagsági helyre *Papp-Szász Tamás* dr.-t, a póttagsági helyre *Zsivánovits Bélát*; a VI/B. adókerületben rendes tagsági helyre *Polnik Zoltán* dr.-t, a póttagsági helyre *Hunyady Ferenc* grófot; a VII/A. adókerületben rendes tagsági helyre *Jilek Józsefet*, a póttagsági helyre *Schöffner Pál* dr.-t; a VII/B. adókerületben rendes tagsági helyre *Varga Márton* t, a póttagsági helyre *Tóth Istvánt*; a VIII/A. adókerületben rendes tagsági helyre *Stolp Ödönt*, a póttagsági helyre *Toldy Miklóst*; a VIII/B. adókerületben rendes tagsági helyre *Héjji Imrét*, a póttagsági helyre *Bóde István* dr.-t; a IX/A. adókerületben rendes tagsági helyre *Vantsó Gyula* dr.-t, a póttagsági helyre *Mérey Ernőt*; a IX/B. adókerületben a rendes tagsági helyre *Rege Károly* dr.-t, a póttagsági helyre *Kepes Józsefet*; a X. adókerületben rendes tagsági helyre *Csáky Ferencet*, a póttagsági helyre *Reibl Józsefet*; a XI. adókerületben rendes tagsági helyre *enesei Dorner Bélát*, a póttagsági helyre *Hencz Ferencet*; a XIII. adókerületben rendes tagsági helyre *Sajóhelyi István* dr.-t, a póttagsági helyre *Konachich Jánost*; végül a XIV. adókerületben a rendes tagsági helyre *Soltý Lászlót*, a póttagsági helyre *Petrányi Györgyöt*.

A Futura gazdaválasztmányának gyűlése. A Futura gazdaválasztmánya július 7-én délelőtt együttes gyűlést tartott, amelyen a Futura vezetősége és a gazdaközönség képviselői megvitatták közös problémáikat. A gazdaválasztmány gyűlését *Térji Béla* ny. közéleti miniszter, a Futura elnöke nyitotta meg, majd *vitéz Darányi Béla* dr. alelnök-vezérigazgató üdvözölte a gazdaválasztmány tagjait. Megemlékezett az ország újabb területi gyarapodásáról és részletesen ismertette a gabonaértékesítési helyzetet. Kifejtette többek között, hogy az elmúlt gazdasági évben az új termésig a nehézségek ellenére sikerült az ország kenyérgabonaelátását biztosítani. Hangzott, hogy a kétségkívül bekövetkezett nehézségeket nem a Futura felelős, hanem a múlt évi rendkívüli gyenge termés. Bizonyos elkerülhetetlen intézkedések nem egyszer keltettek elégedetlenséget a gazdák körében, de tekintetbe kell venni, hogy a rendkívüli idők rendkívüli rendelkezéseket tettek szükségessé. A Futura tisztviselői kara éjt nappallátéve dolgozott, hogy a komolyabb nehézségeket elhárítsa. Az új értékesítési rendelet a gazdatársadalom érdekeit kívánja összhangba hozni a közlekedés kérdéseivel. A Futurát annakidején azért alapították, hogy árszabályozó tevékenységgel álljon a gazdatársadalom rendelkezésére. Húsz évi működése alatt — sok támadás ellenére — a Futurának sikerült eredményes munkásságát ismételten bebizonyítani. A gazdaválasztmányi gyűlés elnökévé *zdr. Mártyassy Mihály* országgyűlési képviselőt, a Duna-Tiszaközi Mezőgazdasági Kamara elnökét választották meg, akinek javaslatára a gyűlés táviratban üdvözölte *Bánffy Dániel* báró földművelésügyi minisztert. *Wehner Kornél*, a Futura igazgatója ismertette az értékesítési rendelkezéseket, majd *Halász Ágoston* dr., az Országos Mezőgazdasági Kamara igazgatója tett javaslatot végrehajtóbizottság kiküldetésére, amely az értékesítéssel összefüggő kérdések elintézésére tartson kapcsolatot a Futura és a gazdák között. A felszólalások során a gazdaközönség képviselői terjesztették elő a gazdakívanságokat, ezekre a Futura vezetői azonnal megadták a választ. Végül *Mártassy Mihály* elnök örömmel állapította meg, hogy az elhangzott felszólalások és panaszok nem kapcsolatosak a Futura működésével, hanem azok legnagyobb részét a bekövetkezett nehéz körülményekből adódtak. Az elnök kérte a Futura vezetőségét, hogy a jövőben is az eddig tanúsított lendülettel és lelkiismeretességgel álljon a gazdaközönség rendelkezésére, majd bejelentette, hogy az elhangzott kívánásokat illetékes helyre juttatják el.

Gabonatarhász-hálózat kiépítése az értékesítés előmozdítására. *Bánffy Dániel* báró földművelésügyi miniszter az ország főbb gabonatermő vidékein gabonatarhász-hálózat tervszerű kiépítését rendelte el. A nagy befogadóképességű szőlő és békési gabonatarhász mellett kisebb tárházak biztosítják majd az alföldi gazdák terményeinek jobb értékesítését, egyben pedig megkönnyítik a gabonaforgalmat és

egyöntetű minőségek előállításával fokozzák a magyar gabona versenyképességét a külföldi piacokon. Ezeknek a gabonatarhászoknak közraktárak jellegűk van, a gazda tehát ott elhelyezett terményeire hitelt vehet fel és a békés viszonyok helyreállításával nem lesz kénytelen gabonáját nyomban árálás után alacsonyabb áron értékesíteni. A gabonatarhászokat gépi meghajtású tisztítóberendezésekkel látják el, amelyek alkalmasak egységes, jobbminőségű áru előállítására. A kisebb gabonatarhászok főleg a hajózható folyók közelében létesülnek, hogy az olcsó víziút előnyeit ki lehessen használni. Már a múlt évben megkezdtek egyes tárházak építését és *Algyő, Endrőd, Kunszentmárton, Tiszabó, Tiszaroff, Tiszasüly, Tiszaderzs, Tiszadob* községekben a gabonatarhászok az ideai aratásra már megkezdik üzemüket. Előreláthatóan őszre elkészülnek *Marfű, Tiszapüspöki, Tiszafüred, Árókó* és *Polgár* gabonatarhásai. Újabbban a földművelésügyi miniszter 9 további tárház építését rendelte el *Bős, Dunaradvány, Sepsiszentgyörgy, Kézdivásárhely, Csíkszereda, Székelyudvarhely, Kőrösladány, Gönc* és *Lepsény* városokban, illetve községekben.

Nemesített búzafajta törzskönyvelése Kompolton. A nemesített szántóföldi növények állami elismerése, illetve törzskönyvelése tárgyában kibocsátott m. kir. földművelésügyi miniszteri rendelet értelmében állami elismerésben, illetve a nemesített növények törzskönyvébe való felvételben csak azok a nemesített növényfajták részesülhetnek, amelyek az előkísérletek megfelelő eredmény után az e célra alakított bizottság helyszíni felülvizsgálatán alapuló véleménye szerint a nemesített növények állami törzskönyvébe való felvételre érdemesek. Nevezett Bizottság folyó hó 5-én szállt ki Kompoltra a *Fleischmann Rudolf* dr. növénynevelési igazgató vezetése alatt álló állami növénynevelési telepre, hogy ott a nemesített „F búza”-nak a nemesített növények törzskönyvébe való felvétele tekintetében határozzon. *Obermayer Ernő* dr., az Alföldi Mezőgazdasági Intézet kísérletügyi főigazgatójának elnöklésével összejött bizottság tagjai voltak *Fabricius Endre* m. kir. gazdasági főtanácsos, *OMGE h. igazgató, Sedlmayr Curt* sponhorpási növénynevelő, *ij. Tabajdi Kálmán*, a M. Kir. Növényegészségügyi Intézet főadjunktusa, *Villax Ödön* dr., a magyaróvári Országos M. Kir. Növénynevelési Intézet vezetője. A bizottság először az egri érseki uradalom kápolnai kerületében lévő külső szántóföldi szaporítósákat, majd a kempolti tenyésztéskert tekintette meg, végül a nemesítőtelepre az „F búza” nemesítésére vonatkozó naplót, feljegyzéseit vizsgálta felül. Ennek megtörténtevel a bizottság egyhangú határozattal kimondta, hogy a nemesített „F búza” a nemesített növényfajták állami törzskönyvébe felveszi. A nemesített növényfajták e legkiválóbb állami minősítésében búzából eddig csak két fajta, az összes nemesített növényfajták közül pedig csak hat fajta részesült és így az „F búza”-nak a nemesített törzskönyvébe való felvételével jelenleg három búzafajta és összesen hét növényfajta van törzskönyvbe.

A vízmentesítési munkálatok helyzete. *Bánffy Dániel* báró földművelésügyi miniszter a következő tájékoztatót adta ki az országban folyó vízmentesítési munkálatokról: A június 29-től július 5-ig terjedő héten csak 60 kat. hold újabb terület került víz alá. Az említett héten 24,766 kat. holdat vízmentesítettünk, így a vízkárt szenvedő területek 190,000 kat. holdra csökkentek, az előző heti 214,800 holddal szemben. A héten 51,800 munkanapon összesen 280,000 köbméter földmozgósítás történt és 73 szivattyú 8 millió köbméter vizet távolított el. Az eddigi 18 munkahét alatt összesen 841,800 kat. holdat vízmentesítettünk. Összesen 1,031,860 kat. holdt szenvedett vízkárt és ez a terület csökkent most 190,000 kat. holdra. A földmozgósítás összes eredménye 8,670,000 köbméter és ennek elvégzésére 1,884,570 munkanapot fordítottunk. A Tisza alacsony vízállása mellett az állandó vízkierésztés lehetővé tette, hogy a heti vízmentesítés eredménye, a múlt heti esőzések ellenére, az előzőkhöz képest fokozható volt.

Az okleveles gazdák összeírását kéri a gazdatisztek. A Magyar Gazdatisztek Országos Egyesülete a mérnökök és az állatorvosok összeírására hivatkozva, olyan irányú kérelemmel járult a földművelésügyi miniszterhez, hogy rendelje el az okleveles gazdák hivatalos összeírását is. Agrár hazánkban fontos volna tisztában lenni azzal, hány okleveles gazda van Magyarországon és milyen foglalkozási ágakban működnek. Erre nézve ugyanis statisztikai felvétel sincs. A gazdasági oklevelek bemutatása egyetlen szervezetnél sem kötelező, így ebből a szempontból is üdvös volna az összeírás és a diplomák igazolása, mert a tapasztalatok szerint sokan vannak olyanok, akik okleveles gazdának tüntetik fel magukat, valójában pedig főiskolai végzettséggel nem rendelkeznek.

Gazdász találkozó és gazdatiszti tanulmányút Kolozsvárott és Erdélyben. A Magyar Gazdatisztek Országos Egyesülete augusztus 15—20-ig rendezi Kolozsvárott az ott végzett öreg gazdászok első — felszabadulás utáni — nagy találkozóját. Ezzel kapcsolatban az egyesület gazdatiszti tanulmányútát is rendez Erdélybe és a Székelyföldre, amelynek

részletes programját az érdeklődőknek a rendezőség haladéktalanul megküldi. Előzetes jelentkezések: Magyar Gazdatisztek Országos Egyesülete, Budapest, V., Arany János-utca 5., II. 1. címre mielőbb elküldendők. A kolozsvári gazdasági akadémia és az Erdélyi Magyar Gazdasági Egylet hatékonyan támogatják a szép tervet.

Gyógynövénykivételünk helyzete. Gyógynövénykivételünk az idén kedvezőtlen kilátások között indul meg. Eltekintve attól, hogy a tengerzár következtében a tengerentúli piacoktól el vagyunk zárva, a háború folytán az európai piacok köre is összeszűrt, úgyhogy Német- és Olaszországon kívül csak Svájc és Svédország, kis mértékben Belgium és Hollandia nyújt elhelyezési lehetőséget. Tétjezi a bajt, hogy legfontosabb gyógynövényünknek — a borsos mentának — elhelyezési esélyei a fontosságban legelső németországi piacokon megromlottak. Tavaly Magyarországon — a visszatért területeket nem számítva — 4600 kat. hold volt borsosmentával beültetve és a termés hozam levélárban (folia mentae piperitae) körülbelül 190 vagon volt. A mentának tavaly háborús konjunktúrája volt, mert a távolkeleti viszonylatokból származó teából a készletek elfogytak, úgyhogy Németország a tengerentúli tea pótlására az elmúlt évben 16,000 q borsosmentát vásárolt fölünk. De már a tavalyi idény vége felé a németországi kereslet ellenyhült és a tavalyi termésből jelentékeny mennyiségű borsosmenta maradt vissza a kereskedők raktáraiban. Az idei évadra Németország által engedélyezett behozatali kontingens csak egyötödöt teszi a tavalyinak, ami részben az izzás változásában leli magyarazatát. Ezért a gyógynövény termelését és kivételét intéző kormánytényezők úgy döntöttek, hogy borsosmenta termelését átszervezik az olajsajtolás céljaira való herbatermelésre, így tehát a száritott levélként nem értékesíthető növény egy bizonyos hányada mentaolajjal lesz feldolgozandó. Mind a herbának, mind a levélárbanak vásárlását a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara irányítja és ellenőrzi. Tavaly még 659 vagon különféle gyógy-növényt exportáltunk mintegy 12 millió pengő értékben. Nagyobb tételekben borsos mentából 17,000 q, kamillából (a Hangya útján) 8100 q, anarazsából 500 q, boróka-bogyóból 3300 q, csipkebogyóból és csipke-magból 550 q, bodzavirágból 750 q, maszlaglevélből 1000 q, zsurlóból 5200 q, tölgyfajomhából 600 q, cickafarkkóróból 800 q, csalánlevélből 5400 q, nyírfafelelől 1800 q, porcinfűből 950 q, ürömlevélből 1500 q került kivételre.

Felvétel a kassai M. Kir. II. Rákóczi Ferenc Középfokú Gazdasági Tanintézetbe. A kassai gazdasági tanintézet célja a IV. középfokú (gimnázium, polgári) végzett gazdalfjakat — az általános műveltség nyújtása mellett — saját birtokuk (birtokuk) önálló kezelésére megtanítani. Az intézet elvégzése után a tovább tanulás lehetősége gazdasági pályákon biztosítva van. Az intézet a volt kassai gazdasági akadémia helyén a város legszebb részén, nagy parkban, pavillon rendszerben készült épületekben van elhelyezve. A kertészet, a 300 kat. holdas tan-gazdaság, a szeszgyár, a sportpálya, a tanépületek és az internátus mind egy helyen vannak. Az intézet 100 személyes, korszerűen felszerelt internátusában a havi ellátási díj 80 pengő. Iskolai tájékoztatól, felvételi kérvényürlapot, postai megkeresésre kész-séggel küld az intézet igazgatójához.

Felvétel a felsőbb szőlő- és borgazdasági tanfolyamra és a szőlészeti szakiskolákba. A m. kir. földművelésügyi miniszter a m. kir. felsőbb szőlő- és borgazdasági tanfolyamra felvétel céljából pályázatot hirdet. A tanfolyam október 1-én kezdődik és 1942 január 31-én végződik. A tanfolyamra hallgatók olyan pályázók vehetők fel, akik valamelyik m. kir. gazdasági akadémián, a M. Kir. József Nádor Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem mezőgazdasági osztályán, a M. Kir. Kertészeti Akadémián (tanintézetben) oklevelet szereztek. A tanfolyam hallgatói részére internátus áll rendelkezésre. A bentlakás díjtelen. A hallgatók ellátásukról maguk kötelesek gondoskodni. A 2 pengős okmánybélyeggel ellátott folyamodványhoz csatolandó a saját és a szülők szülési bizonyítványa, a folyamodó végzett tanulmányait igazoló bizonyítvány, s ha a folyamodó alkalmazva volt, az alkalmazást igazoló bizonyítványok is. A mellékletekre 30 filléres okmánybélyeg ragasztandó. Az ekként felszerelt és a földművelésügyi miniszterhez címzendő kérvények augusztus 15-ig a m. kir. felsőbb szőlő- és borgazdasági tanfolyam igazgatójához (Budapest, II., Herman Ottó - ut 15.) nyújthatók be. A földművelésügyi miniszter a balatonaräsi kecskeintéti és soproni m. kir. szőlészeti és borászati szakiskolák 1941/42. tanévére a tanulók felvétele céljából pályázatot hirdet. A szakiskola három évfolyamú. A tanév október 1-én kezdődik és július 31-én végződik. A szőlészeti és borászati szakiskolák első évfolyamára rendes tanulókul olyan pályázók vehetők fel, akik 17. életévüket betöltötték, legalább az elemi iskola VI. osztályát sikerrel elvégezték. A szakiskolai tanulók részére internátus áll rendelkezésre. A tanulók elhelyezést és teljes ellátást kapnak, emjért személyenként havi 20 pengő ellátási díj fizetendő. Teljesen vagyontalan, jó magaviseletű és jeles előmenetelű tanulók a fél, vagy az egész ellátási díj elengedésében is részesülhetnek. A felvételi iránti kérvények, a földművelésügyi miniszterhez címzendő, augusztus 20-ig a jelzett szőlészeti és borászati szakiskolák igazgatójához adandók be. A felvételi iránti kérvény 2 pengő és okmánybélyeggel, a mellékletek darabonként 30 filléres mellékleti okmánybélyeggel látnak el. A felvételi kérvényhez csatolni kell a nyakönyvi kivonatot, legalább az elemi iskola VI. osztályának sikeres elvégzését tanúsító bizonyítványt, orvosi bizo-

nyítványt, közse (gyám) becégyez kozatát. Ha a pály két tanú igazolás

A földművelés előadásai. 13-án, dr. miniszteri or dításáról szóló jö s-titkár. A ter delután 3 óra kor ügyelő: H:gyva dítese. 2. Dwarák Mútrágyák haszn Időszék gazdasá

Gazdasági mu Az Országos Gzú szerint az alább f feltüntetett számu eselési és egyéb cím: Gazdasági 17. sz.; Szatmár Szatmárnémeti; Hasz vagy Ungár Gazdasági felüye táf vármegyé, cím vármegyé, cím: G vármegyé (kb. 10 Maramarosziget; 690 első és 400 m felüvelőség, Munkás), cím; Csik vármegyé (kb ség, Csíkszereda; cím: Gazdasági fel (mintegy 1000 m szentgyörgy; Jás 500), cím: Gazl vármegyé (mintegy Komárom; Veszpr sági felüvelőség, deltség (mintegy 6000 m), cím: Kőszegi felüvelőség Közigazgatási Kire 30 nio munkás ket Krajnikovics Istv ságának jelentése munkás keres elhel cím: közsegi elöljár vm.); Temerin közs elhelyezkedést az a előjáróság, Temeriben nagyobbszámú Református Lelkes János munkás-gazda számomunkára az Pázmány János m Rapp, Nógrád m Hortly Miklós-út 2 47 éves, nős, r. ka érettségizett, a rus jól bírja, 20 éves sz latáról kitünő biz nyésztés és értékes és erdszében nagy munkára (ispáni, jelentkezik; Pap Varga Valéria (18 munkára, aratásra Ferenc (Budapest, éves, hónapos man lesi felviyázó; Pó 11. em. 20.), 51 éves gazdasági iszpáni, r Sándor (Budapest, 31 éves, nős, erdőő Lajos, 57 éves, nős esedékek elmenne (Gőtemesterháza), Ferenczi Zoltán, 2 menekült, iródi g emenne, cím: (B Munkást keres: V kosztos és konvenc Gazdasági felüvel keres december 1-ig bérést, cím: Zsófi Veszprém vm.; V Veszprém vm.) keres gazdasági eselődet; Balatonszabad) keres fizetése teljes ellát dalmi gazdai elhelyez ség, Székesfehérvár.

(E rovatban foglaltak

DEBRECEN városának 1000 hol július hó 21-én A felvételek D

Közép ke felügyel adminisz

nyitványt, községi erkölcsi bizonyítványt, végül a szülők (gyám) beleegyező és ellátási díj fizetésére kötelező nyilatkozatát. Ha a pályázó teljes körű, ezt a kötelező nyilatkozatot két tanú igazolásával maga tartozik kiállítani.

A földművelésügyi minisztérium júliusi rádiós gazdasági előadásai. 13-án, vasárnap délután 3 órakor: 1. Hajdu István dr. miniszteri osztálytanácsos: Házhelyszervezés előmozdításáról szóló jogszabályok. 2. Mihályi Béla dr. miniszteri s-titkár: A természetlelet ismertetése. 20-án, vasárnap délután 3 órakor: 1. Sándor Endre m. kir. gazdasági felügyelő: Helyvidékeink apróháztanyaszervezésének fellendítése. 2. Dwarák Lajos dr. m. kir. kísérletügyi főadjunktus: Műtrágyák használata. 27-én, vasárnap délután 3 órakor: Időszervi gazdasági tanácsadó.

Gazdasági munkafelügyelő-, munkáskínálat és kereslet.
Az Országos Gazdasági Munkaközvetítő Iroda nyilvántartása szerint az alább felsorolt vármegyék területén a zárójelben feltüntetett számú mezőgazdasági munkások várnak aratási, eséplési és egyéb munkában elhelyezésre: Bihar vármegye, cím: Gazdasági felügyelő, Nagyvárad, Nagy Sándor-u. 17. sz.; Szatmár vármegye, cím: Gazdasági felügyelő, Szatmárnémeti; Kárpátalja, cím: Gazdasági felügyelő, Huszt vagy Ungvár vagy Munkács; Szabolcs vármegye, cím: Gazdasági felügyelő, Nyíregyháza; Csanád-Arad-Torontál vármegye, cím: Gazdasági felügyelő, Makó; Békés vármegye, cím: Gazdasági felügyelő, Gyula; Máramaros vármegye (kb. 1000 munkás), cím: Gazdasági felügyelő, Máramarossziget; Ungj Közigazgatási Kirendeltség (kb. 600 első és 400 másodosztályú munkás), cím: Gazdasági felügyelő, Munkács; Udvarhely vármegye (kb. 600-800 munkás), cím: Gazdasági felügyelő, Székelyudvarhely; Csík vármegye (kb. 1000 munkás), cím: Gazdasági felügyelő, Csíkszereda; Csongrád vármegye (minte 300 munkás), cím: Gazdasági felügyelő, Szentes; Háromszék vármegye (minte 1000 munkás), cím: Gazdasági felügyelő, Sepsiszentgyörgy; Jász-Nagykanizsai vármegye (minte 500), cím: Gazdasági felügyelő, Szolnok; Komárom vármegye (minte 300), cím: Gazdasági felügyelő, Komárom; Veszprém vármegye (minte 70), cím: gazdasági felügyelő, Veszprém; Beregi Közigazgatási Kirendeltség (minte 600 első- és 400 másodosztályú), cím: Gazdasági felügyelő, Munkács; Hódmezővásárhelyi (Ungj Közigazgatási Kirendeltség) 30 orosz nemzetiségű férfi és 30 női munkás keres elhelyezkedést, a csoportvezető címe: Krajnykovic István, Hódmezővásárhely; Kiszombor község elöljáróságának jelentése szerint mintegy 100-150 mezőgazdasági munkás keres elhelyezkedést az aratási és eséplési időszakra, cím: községi elöljáróság, Kiszombor (Csanád-Arad-Torontál vm.); Temerin községben (Bács-bodrogi vm.) 500 kaszás keres elhelyezkedést az aratási és eséplési időszakra, cím: Községi elöljáróság, Temerin; Magyariskapus (Kölközi vm.) községben nagyobb számú munkás részes aratómunkát keres, cím: Református Lelkészi Hivatal, Magyariskapus; Pázmány János munkásüzem több társával arató, hónapos vagy nap-számomunkára az ország bármely részére elszereződne, cím: Pázmány János munkásüzem, Magyariskapus, u. p. Rapp, Nógrád vm.; Minich Mihály (Pestszenterzsébet, Horthy Miklós-út 21., I. em. 7.) elhelyezkedést keres, Nevezett 47 éves, nős, r. kat. vallású, családos (2 katona fia van), eretszékelt, a orosz és horvát nyelvet szónokban és írásban jól bírja, 20 éves székelykötő gazdasági és tisztviselői szolgálatairól kitűnő bizonyítványokkal rendelkezik, az állattenyésztés és értékesítés terén, valamint a növénytermelésben és erdőszelvényben nagy gyakorlattal bír, bármilyen mezőgazdasági munkára (ispáni, magtárosi, kulcsári, eséplési, ellenőri) jelentkezik; Pap József (Rákoshely, Németh-u. 31.) és Varga Valéria (Bácsi vm.) idősorú mezőgazdasági munkára, aratásra vagy eséplésre elszereződne; ifj. Dévai Ferenc (Budapest, VII., Cserhát-u. 6. sz., III. em. 23.), 19 éves, hónapos munkára jelentkezik, mint aratási vagy eséplési felügyelő; Petrik István (Budapest, VI., Dévai-u. 9. II. em. 20.), 51 éves, nős, a lisszói földműves iskolát végezte, gazdasági ispáni, raktárnoki, kulcsári állást keres; György Sándor (Budapest, VIII., Nagyfüvös-u. 21., földemlét 7.), 31 éves, nős, erdőőri vagy vadőri elhelyezkedést keres; Fejes Lajos, 57 éves, nős (Mátyásföld, Ungvári-u. 10.), gazdasági cselédnek elmenne lovak mellé, fejti tud; Orbán Balázs (Gödemesterháza), 39 éves, nős, erdőőrnek elszereződne; Ferenczi Zoltán, 27 éves, 7 középiskolát végzett, erdőügyi menekült, irodai szakmorknak vagy eséplési ellenőrnek elmenne, címe: (Budapest, Jósika-u. 27., I. em. 12. sz.)
Munkást keres: Veszprém vármegye területén éves bentkosztos és konvenció gazdasági cselédek keresnek, cím: Gazdasági felügyelő, Veszprém; Zsófia-pusztai gazdaság keres december 1-ig terjedő időre 3 kocsi, 3 tehénet és 9 bérest, cím: Zsófia-pusztai Bér gazdaság, u. p. Urkút, Veszprém vm.; Gabriél János kisbirtokos (Pápateszér, Veszprém vm.) keres minden mezőgazdasági munkához értő gazdasági cselédet; Lissu Lajos kisbirtó (Sómaros, u. p. Balatonszabadi) keres 18-60 év közötti bentkosztos cselédet, fizetése teljes ellátás és évi 550 pengő készpénz; Két uradalmi gazda elhelyezést nyerhet, cím: Gazdasági felügyelő, Székesfehérvár.

NYILTTÉR.

(E rovatban foglaltakért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.)

DEBRECEN városának egy körülbelül 468
1000 holdas legelőbirtoka
július hó 21-én d. e. 9 órakor átvétel után bérbeadásra kerül.
A feltételek Debrecenben a Városházán megtekinthetők.

Középbirtok kezelését, felügyeletét és adminisztrálását
szerény igények mellett vállalja a mezőgazdaság minden ágazatában jártas, igen tevékeny, lelkiismeretes, jó fizeti értékkel bíró (nem akadémistát végzett) 43 éves gazda.
Dr. Pálffy, Budapest, Lázár-u. 13.

NÁDAT legmagasabb árban, minden mennyiségben vásárol.
POLLÁK Nádsvögyvár, Soroksár.

Zimmermann-szárítót vesznek
Ajánlatokat »Gép« jellegre Leopold Cornél hirdetőirodájába, Budapest, VI., Teréz-körút 3. kérek. 470

Haszonbérleti hirdetmény.

Az Esterházy Pál herceg által alapított hitbizomány tulajdonát képező Komjospuszta alulírott hercegi kerületi felügyelő 1941. évi november hó 1-től 1953. évi október hó 31-ig terjedő időre haszonbérbe adja.
A birtok Bedegkér község határában fekszik és a következő művelési ágakra oszlik:

szántó	224.160	kat. hold
kert	1.1046	" "
rét	16.1252	" "
szőlő	—653	" "
legelő	7.269	" "
major és út	19.1511	" "
Összesen	270.91	kat. hold

A haszonbéren felül haszonbérlet viseli az összes adókat és egyéb közhatalmokat. A gazdaságban megfelelő bérlői lak és istállók vannak.
Az ajánlatok a Főméltóságú Herceg Úrhoz címezve, a dombóvári hercegi kerületi felügyelőnek nyújtandók be július hó 31-ig. A birtok megtekintésére ugyanezen kerületi felügyelő ad engedélyt, ugyanitt nyújtanak bővebb felvilágosítást.

Hercegi Kerületi Felügyelőség
Dombóvár.

3-6 tonna terhet
rossz úton is szállíthat
1-2 loval
lévegörgő lovashocin
Gyártja: **ORENSTEIN ÉS KOPPEL**
MAGYAR RÉSZVÉTVÁRSÁG
BUDAPEST, VI., VILMOSSY-ÚT 11.

A Gazdák Biztosító Szövetkezete a magyar gazdaságalom alapítása. Kartelen kívül. (Tűz, jég, állat, élet stb. biztosítás.)

MOST JELENT MEG HARMADIK KIADÁSBAN
PATKOLÁSTAN
Írta: Dr. Horváth Mihály honv. főállatorvos
Ára: 4.50 pengő
Megrendelhető a
"PÁTRIA" KÖNYVKERESKEDÉSÉBEN
Budapest, IX. kerület, Üllői-út 25. sz.

TŐZSDE ÉS KERESKEDELEM.

A gabonapiac helyzete.

Az árutőzsde kenyérmagpiacán a forgalom még mindig szűnő. Az árutőzsde készletek teljesen kimerültek, az új rosz aratása országsszerte megkezdődött, de a eséplésre csak később kerülhet sor. Az új búza aratása a rendkívüli időjárás folytán az idén ugyancsak késik és az eddig érkezett jelentések szerint mind a Tiszántól, mind a Dunántúl még legalább egy heti időre van szükség a beérkezéshez. Az árak megállapításáról lapunk más helyén számolunk be.

A szabadforgalmú termények értékesítési ideje az 1940-1941. gazdasági évszemben már jórészt befejeződött. E héten csak kendermag és köles iránt volt komolyabb érdeklődés és csillagfirtból került eladásra néhány tétel. A kendermag mindvégig szilárd volt az irányzata és minden felajánlott tételt megvettek. Középmínőségű áruért 120 pengőt fizettek budapesti paritásban, ami a mostani idényben a legmagasabb jegyzés. Két héttel ezelőtt még 100 pengő volt a szokványminőségű áru. Köles iránt ugyancsak élénk a kereslet és a késői vetéshez elsősorban a város szűfűt vásárolják. A filós készletek már elenyésztek. Csillagfirtból is most edjék el az utolsó szabad tételeket 30 pengős egységáron.

Az európai gabonapiacokról kevés hír érkezik. Horvátországban megindult mindenütt az aratás. Az árpa aratása még a múlt hét végén megkezdődött. A horvátországi gabonatermést általában igen jónak minősítik. A horvát kormány az utóbbi napokban tanácskozást folytatott annak a gabonamennyiségnek az átvétele tekintetében, amelyet a horvát gabonavásárló szervezet: a Pogod, még a háború előtt a muraközi gazdáktól átvett és kifizetett. Ebben a kérdésben már létre is jött a megállapítás és a Muraközből rövidesen Horvátországba fogják szállítani a Pogod által megvásárolt búzát. Romániában — bukaresti jelentés szerint — megkezdődött az aratás. A búzatermés igen jó, a szemek jól fejlettek és teltek. Az eddigi becslések szerint a saját szükséglet a termésből tökéletesen fedezhető lesz. Szójaban továbbra is katasztrofális a gabona- és terménybehozatal ügye. Már azzal a mennyiséggel is megelégednénk, amely a kelti háború kitörése előtt útban volt Svájc felé. A helvétek 1939-ben csak búzából 163.000 tonnát importáltak a dunai államokból, azonkívül kukoricát, árpat és egyéb terményt is sokat vittek be. Az 1938/39. gazdasági évben Románia 1.25 millió, Magyarország 745.000, Jugoszlávia 147.000 és Bulgária 95.000 tonna búzát szállított Svájcnak. Hogy az idén honnan és mennyit fognak bejuttatni, az a jövő títka. Törökország és Irak is megszűnt gabonakivitel állam lenni.

A tengertől terménybőségben a forgalom élénk, az irányzat szilárd. Chicagóban a decemberi búza elérte a 110 centes árfolyamot, ami az utóbbi hónapok folyamán a legnagyobb jegyzés. Argentínában a búzaforgalom csaknem kizárólag belföldi volt. Egészen jelentéktelen ártelkötések történtek Anglia számára, a délamerikai áll. mek csak az előirányzott mennyiséget szerezték be, de semmielőtt sem többet. Spanyolországban ugyancsak a szerződés szerinti mennyiséget szállították el. A legközelebbi terméskilátások jók. Kérdős esők voltak, különösen a déli országrészek kaptek jelentős csapadékot. A termés el fogja éri a remélt mennyiséget. Ha a kivitelilehetőségek nem javulnak, számítani kell arra, hogy a kormány ez évben is, mint az elmúlt esztendőben, biztosítani fogja a búza minimális árát. Az argentin kukorica forgalmában az elmúlt hónapban semmi változás nem történt, kivétel nincs. A földművelésügyi kormány június elején megkezdte az új termés vásárlását. Az ő kukoricát igen olcsó áron becsatják a fogyasztók rendelkezésére, hogy a 12 millió tonna állami tulajdonban lévő múlt évi kukoricakészletek elszellósítsák. Jellemző az ottani helyzetre, hogy a kukorica alacsony ára miatt számos vidéken legeltetni akarják a lábonálló zöld kukoricát, amelynek leszedése és elraktározása egyáltalában nem fizeti ki magát.

A külföldi terménybőség jegyzősei. Chicagóban a búza júliusra és szeptemberre 105-106, a kukorica júliusra és szeptemberre 73-75, a rosz júliusra és szeptemberre 57-58 cent, a winniepegi gabonahatárjós piacon a búzát júliusra és októberre 76-78 centtel kötötték. New-Yorkban a Northern Manitoba 92, a Redwinter 124, a Hardwinter búza 127, a kukorica 89, a rosz 72 cent bushelenként. Buenos Airesben a búza augusztusra 6.90, szeptemberre 6.99, a lenmag augusztusra 10.18, szeptemberre 10.37 pezo.

Állatpiaci szemle.

A folyó hó 10-i ferencvárosi szarvasmarhafővásárra 759 szarvasmarhát hajlottak fel. Eladatlanul visszamaradt 20 darab. A vásáron élénk iránzat mellett a múlt hetivel összehasonlítva, az I. o. tarka bika 6 fillérral, a II. o. tarka bika 5 fillérral, a III. o. tarka bika 10 fillérral, a többi minőségekben az árak 1-2 fillérral emelkedtek előzőhöz képest.

A szarvasmarhakiállat feltételei változatlanok.
A folyó hó 8-án megtartott ferencvárosi borjűvásárra 240 élő borjú és 280 leült borjú érkezett. A leült borjú ára kg-kint 1.90-2.46, az élő borjú ára kg-kint 1.15-1.20 pengő volt.

A folyó héten a ferencvárosi sertésűvásárra és sertésközvágóhídra összesen 9911 sertés érkezett. Az érkezett sertésekből vásári felhajtás 6751, a vágóhídi érkezés 3160 volt. A Budapestre felhozott sertésekből 1276 angol hússertés és 8635 zsirsertés volt. A sertések élénk iránzat mellett az árellenőrzés országos kormánybiztosa által előírt áronként értékesültek.

Termény- és takarmánytélék.

Gabonaművek. (A Budapesti Áru- és Értéktőzsde hivatalos árjegyzése.) 1941 július 10. Készárú. Az árak budapesti paritásában, 100 kg-kint, készpénzben, aranypengő értékben, azonnal szállítandó árura vonatkoznak. Búza, 78 kg-os, ó 24.—, Rozs, ó 20.—, Sorórpá, ó 25.—, elsőrendű 26.—, kiváló 27.—, ipari 68.— kg-os 24. Takarmányárpa, ó, elsőrendű, 65/66 kg-os 22.—, középmínőségű 21.—, Zab, ó 22-70.

Lisztiae. (A Budapesti Lisztárjegyző Bizottság árjegyzése.) 1941 július 4. Az árak aranypengőben, 100 kg-kint, a szokásos májmi feltételekkel, helyt Budapest, legalább 60 zsákra értendő. Budapesti malmok lisztje. **Búzaliszt:** Buzadara 46-03, 05g, 05, 0f 45-03 egységes kenyérliszt 32-10. **Kukoricliszt:** kukoricadara 40-82, kukoricaliszt 26-94. **Rozsliszt:** Egységes rozsliszt 31.48-31-60. Vidéki malmok lisztje. Buzadara: 45-23-45-73, 03g, 0g, 0f 44-48-45-98, egységes kenyérliszt 32-34-22. **Rozsliszt:** Egységes rozsliszt 32-99-33-55.

Balaton haliszt. (A Balaton Halászati R.-T. jelentése.) 1941 július 7. A baltoni haliszt Siófokon vagy Fonyódon métermázsánként 54 pengő.

Külföldi termények és vetőmagvak. (A Budapesti Áru-és Értéktársaság árjegyzése.) 1941 július 10. Az árak budapesti paritásában, a *gal jelöltek ab feladással, 100 kg-kint, készpénzben, aranypengő értékben, azonnal szállítandó árura vonatkoznak. **Kéles, fehér 38-—, vörös 36-—, egyéb 35-—, kék mák* 195-—200-—, borsó sterilizált*, Viktória 52-—, zöld (expressz) 42-—, lenese, sterilizált* nagyszemű 64-—, közepesemű 52-—, kisműmű 42-—, bab* fehér gyönyörű 45-—, fehér hosszú, soproknörnyeki állomásról 50-—, egyéb állomásokról 48-—, fehér lapos, dunántúli és szatmári állomásokról 50-—, egyéb állomásokról 48-—, fehér szokványi: a) dunaj 43-—, b) dunántúli 42-—, c) felsőmagyarországi 41-—, gömbölyű fűrt 49-—, hosszú fűrt 47-—, barna 40-—, tarka 39-—, maharag 50-—, búkköny, tavaszi 43-—, csilafűrt fehér, laposmagú 30-—, főmőm búzakorpa, zsákos 16-60-17-05. A kszarupiacon kötött tényleges ügyletek. **Csilagfűrt:** 59 q laposmagú, budapesti paritásában 30-— P.**

Mogyoró. (A Magyar Mezőgazdák Szövetkeze árjegyzése.) 1941 július 11. A mogyoró árakat még mindig nem állapították meg s ennél fogva mind a kereslet mind a kínálat tartózkodik. Érd-klés mogyoróse újtermésű **bihore** here iránt matkózik, szelvényos köles is jöttek létre, a majd a szállítandó áron. Ném forgalom volt **kendermag**ban is. A hüvelyesek piacán teljes az üzletelenség. A terméjónak isérkezik. A mák irányzata változatlan. Árak helyt vidéki vasútállomáson, 100 kg-kint, minőség szerint: (ható-sá ilag m-szállapított árak). **Muharmag 50-—, tavaszi búkköny 43-—, csilagfűrt, fehér, lapos 30-—, köles, fehér 38-—, vörös 36-—, egyéb 35-—, borsó, Viktória, sterilizált 52-—, expressz sterilizált 42-—, bab, dunaj szokvány 43-—, lenese, nagyszemű, sterilizált 64-—, közép 52-—, kicsi 42-—, mák, uradalmi kék (nem m-szállapított ár) 195-—200-— P.**

Budapesti takarmányvásár. (Budapest székesfőváros vásárgazdaságának jelentése.) 1941 július 8. Árak métermázsánként pengőben. **Rétiszéna, Ila, új 9-50-9-75, sarjuszéna 6-50-9-—, lucernaszéna 12-20-12-75, zabosbúkkönyuszéna 8-—10-—.**

Budapesti préselttakarmány- és szalmaárak. (Budapest székesfőváros vásárgazdaságának jelentése.) A jöszetvárosi pályaudvaron, 1941 június 30-an és július 3-án jegyzett nagykereskedelmi árak: **rétiszéna, Ia, 6 10-80-11-—, Ila, új 10-80-11-—, lucernaszéna, 6 14-—, új 13-50-13-80, löhereszéna, 6 12-50, új 12-—12-30, tavaszi szalma 6-90, rozszalma 6-10, búzaszalma 5-90 P q-kint.**

Állatok- és állati termékek.

Budapesti vágómarhavásár. (Budapest székesfővárosi állatvadások és kövágóhidak igazgatóságának jelentése.) A július 10-én megtartott vágóállatvásárra felhajtott vágómarhák **Bika, Ia 76, Ila 43, IIIa 13, ökör, Ia 36, Ila 76, IIIa 12, tehén, Ia 45, Ila 259, IIIa 120, bivaly, Ia 19, IIIa 60, összesen 759.** A vásár irányzata élénk volt. Eladatl mul visszamarad-20 drb. Július 4-10-ig, közvetlen a vágóhídra 270 szarvasmarha érkezett, —62-138 pengős kg-kinti becslési áron. **Árjegyzés elősúlyban:** Bika, magyar, Ila 1-04, bika, tarka, Ia 1-32-1-38, Ila 1-15-1-31, IIIa —80-1-14, ökör, magyar Ia 1-30, Ila 1-04-1-19, IIIa —85, ökör, tarka, Ia 1-31-1-40, Ila 1-04-1-30, IIIa —80-1-02, tehén, magyar, Ila —90-1-04, IIIa —86, tehén, tarka, Ia 1-30-1-36, kivételesen 1-38-1-42, Ila —98-1-28, IIIa —80-—97, bivaly, magyar —65-1-—, növendék —84-1-34, kicsontozni való —50-—78 P kg-kint.

Budapesti borjúvásár. (Budapest székesfővárosi állatvadások és kövágóhidak igazgatóságának jelentése.) 1941 július 8. Felhajtás 248 darab szopós borjú, eladatl maradt 4. **Árjegyzés elősúlyban:** Ila 1-15-1-20. A vásár irányzata lanyha volt.

Tenyészmárhák és jármosókörök. (A Magyar Mezőgazdák Állatértékesítő R.-T. jelentése.) 1941 július 11. Ia beföldi jármosókör és beállítani való tünő (tarka) 580-680 kg-os 1-15-1-25, Ia beföldi jármosókör és beállítani való tünő 480-550 kg-os 1-10-1-20, Ia fehér jármosókör 1-15-1-25, 1½ éves üsző 1-25-1-30, fiatal hasas és friss fejős tehén 1-30-1-40 P.

Budapesti sertésvásár. (A Magyar Mezőgazdák Szövetkeze sertéstelepekének jelentése.) 1941 július 11. Csütörtökön a vásárra 1206, vágóhídra 510 darab volt a felhajtás. A következő árakat jegyezték: **Prima uradalmi, 170 kg-on felül 2-—, 155-170 kg-os 1-96, 140-155 kg-os 1-92, közep uradalmi és jobb szedett, 110-140 kg-os 1-86, Ia öreg 1-84, szedett, legalább 100 kg-os 1-66, 170 kg-nál könnyebb, öreg 1-76, hasított szalonnás félsertés 2-55, Ia hasított angol sonka félsertés 2-61, Ila angol sonka félsertés 2-55, könnyű hasított félsertés, körülbelül 100 kg-ig 2-48, jó öreg, hasított 2-48, öreg, sílány, hasított 2-43, kanlolt 2-33, szalonna, bőrrel 2-44, háj 2-90, zsír 3-10, lókehús 2-58, süldő 35 kg-on felül 75 kg-ig 1-90, v. alszási m. t. c. sz. mutatózott 4-20, sz. mutatózatlan 4-— P kg-kint. Pénteken a vásárra körülbelül 471, a vágóhídra körülbelül 300 darab sertést hajtottak fel.**

Budapesti lóvásár. (Budapest székesfővárosi állatvadások és kövágóhidak igazgatóságának jelentése.) A július 10-én tartott veti lóvásárra a forgalom lanyha volt. Felhajtottak 646, eladtak 292 darabot. **Árak:** könnyebb kocsi (hintós és jukker, stb.) 630-—1100-—, igás kocsi (nehéz nyugati fajta) 600-—1800-—, igás kocsi (könnyű nyugati fajta) 360-—580-—, öszvér 230-—, alárendelt minőségű 120-—350-—, vágóló 85-—310-— P darabonként. Fővárosi vágóra 62, vidéki vágóra 41 darabot vásároltak.

Tej és tejtermékek. (Budapest székesfővárosi vásárgazdaságának jelentése.) A nagyvásártelenen és a vásárcsarnokokban 1941 június 30-tól július 5-ig jegyzett árak aranypengőben. **Teljes tej (kicsinyben) literje —34, tejfel literje 1-30, édes tejszínből készült teavaj (tömb) kg-ja 4-20, pasztörözött tejszínből készült teavaj (tömb) kg-ja 4-60, tenentűró kg-ja 1-40, sovány tehentűró kg-ja (kicsinyben) —80, juhtűró kg-ja 2-40, juhsajt kg-ja 2-50-2-60, trappistasajt kg-ja (kicsinyben) 3-—, emmentáli sajt kg-ja 3-60.** A forgalom közepes, az árak változatlanok.

Tej- és vajpiai szemle. Hazánkban a forgalomba hozott tejminységi az aratás megkezdése miatt jelenleg nagyon csökkent, úy hogy a székesfővárosba is 20%-kal kevesebb tej érkezik. A tejellátás nehézségeit fokozza az is, hogy a meleg időjárás következtében a tej 25%-a elvadtan érkezik. A vajpiai a csökkent kereslet miatt enyhült. **Olaszországban** június 15-től kezdődően eltöltötték a kszerszültekkel tejjel vagy vajjal való készítését. **Hollandországban** a Zágórában fogyasztásra kerülő tej árát 4-5 dinárban, azaz kb. 45 fillérben állapították meg. (T. Z.)

Juhgomolya. Az OMTK központja a tisztán juhtejből készült, teljesen zsíros, elsőrendű, kellően érett és szikkadt juhgomolyáért, a termelés helyén a termelő kezéhez, minden levonas nélkül, kg-kint tisztán 2 pengőt fizet. Ez az ár természetesen úgy értendő, hogy amennyiben a termelő a juhgomolyát közvetlenül szállítja a központ részére, úgy a kg-kinti 2 pengős árat helyt, vasúti feladással, vagyis a vasúti fuvart a szövetkezeti központ viseli. Amennyiben az OMTK saját juhgomolyagyűjtő állomása, vagy megbízott gyűjtőjűk (kereskedő) útján venné át a gomolyát, úgy a megfelelő minőségű gomolyáért kg-kint minden levonas nélkül a termelő kezéhez tisztán 2 pengős árat fizettet ki.

Bromilés tojás. (Budapest székesfővárosi vásárgazdaságának jelentése.) A nagyvásártelenen és a vásárcsarnokokban 1941 június 30-tól július 5-ig jegyzett árak kg-kint aranypengőben. **Élő baromfi:** csirke, rántani való 2-50-3-20, sütni való 2-50-3-40, tyúk 2-30-2-70, ruca, idej 2-70-3-—, hízott 2-40-2-80, libai, idej 2-60-3-10, pulyka, hízott, tojó 1-80-2-50. **Leölt baromfi:** tyúk, Ia 2-40-2-80, Ila 2-—2-50, csirke, friss vágású, hízott Ia 3-30-4-20, Ila 2-90-3-50, szedett Ia 3-—3-80, ruca, idej, Ia 2-60-3-20, Ila 2-40-3-—, hízott Ia 2-50-3-—, Ila 2-30-2-70, liba, idej Ia 2-60-3-40, Ila 2-60-3-—, hízott, Ia 2-80-3-30, Ila 2-60-2-70, pulyka, hízott, tojó 2-50-2-60, libamáj, kcsinyben, nagy 7-—14-—, kicsi 5-—10-—. A forgalom közepes, az árak ingadoznak. **Tojás, ládaáru** eredeti 2-30-2-45, ládaáru kiolvasva 2-45-2-55. A tojásforgalom közepes, az árak emelkedtek.

Budapesti halpia. (Budapest székesfővárosi vásárgazdaságának jelentése.) A nagyeladnál és a vásárcsarnokokban 1941 június 30-tól július 5-ig jegyzett árak kg-kint, aranypengőben. **Ponty, élő, nagyság szerint 2-—2-80, jegelt, nagyság szerint 1-20-2-20, harcsa, élő, nagyság szerint 3-80-4-20, jegelt, nagyság szerint 1-60-3-—.**

Különtételek.

Zöldség és gyümölcs. (Budapest székesfővárosi vásárgazdaságának jelentése.) A nagyvásártelenen és a vásárcsarnokokban 1941 június 30-tól július 5-ig jegyzett árak q-kint, aranypengőben. **Zöldség:** sárgarépa 18-—36-—, zöldjével (100 csomó) 2-—20-—, petrezselyem 30-—45-—, egri 45-—60-—, (100 csomó) 3-—23-—, zeller, újdonság (100 csomó) 10-—30-—, karalábé (100 csomó) 5-—25-—, karfiol, levéllel 20-—60-—, tisztított 30-—80-—, vöröshagyma, új, érett 24-—50-—, zöldjével (100 csomó) 5-—65-—, fokhagyma, újdonság zöldjével (100 csomó) 12-—55-—, fejes káposzta, Ia 11-—18-—, Ila 8-—16-—, kelkáposzta, Ia 20-—35-—, Ila 10-—25-—, fejes saláta, szabadföldi (100 fej), Ia 5-—10-—, Ila 3-—7-—, torna, nemesített, Ia 150-—250-—, Ila 80-—140-—, burgonya, Gulbaba, új, nagy 17-35, apró 10-50, Ella és sárka új, nagy 13-50, apró 9-—, Champignon gomba, Ia 200-—260-—, Ila 100-—220-—, János-napi retek (100 csomó) 10-—24-—, hónapos retek (100 csomó) 6-—26-—, uborka, nagy 50-—80-—, Kovászolj való 35-—70-—, zöldpaprika, újdonság (100 drb), tölteni való 6-—40-—, apró, hegyes, 2-—12-—, tök, főzni való 16-—40-—, paradicsom 180-—500-—, zöldbab, vajbáb, hüvelyes, Ia 35-—55-—, Ila 30-—47-—, zöldborsó, hüvelyes, Ia 24-—42-—, Ila 20-—30-—, velőborsó, hüvelyes 22-—35-—, spárga 20-—150-—, sóska, szabadföldi 16-—40-—, paraj, tisztított 40-—70-—, A forgalom közepes, az árak ingadoznak. **Gyümölcs:** alma, újdonság 50-—130-—, körte, újdonság 80-—160-—, cseresznye, fekete, ropogós, nagy 100-—180-—, apró 60-—120-—, lágy 60-—110-—, piros, ropogós, nagy 110-—200-—, apró 90-—120-—, lágy 80-—100-—, sárga, ropogós, nagy 100-—130-—, apró 80-—100-—, lágy 60-—100-—, meggy, nagyszemű, kemény 110-—180-—, hólyagos 80-—130-—, apró szemű, kemény 70-—110-—, számbóca, különleges 120-—200-—, Ia 100-—130-—, Ila 80-—100-—, erdei számbóca 140-—230-—, ribizli 50-—75-—, egres, zöld 40-—80-—, értett 70-—120-—, málna, 60-—180-—, kajszj barack, újdonság 50-—180-—, őszj barack, újdonság 100-—210-—, szilva, újdonság 50-—80-— P. A forgalom közepes, az árak ingadoznak.

Egyéb mezőgazdasági termények és termékek. (Budapest székesfővárosi vásárgazdaságának jelentése.) A nagyvásártelenen és a vásárcsarnokokban 1941 június 30-tól július 5-ig jegyzett árak aranypengőben. **Paprika,** csemege, édesnemes 4-25, édesnemes 3-85, felédés gulyás 3-15, rózsza 2-45 P nagyban kg-kint.

Borpiac. (A Magyar Szőlősgazdák Országos Borértékesítő Szövetkezetének jelentése.) 1941 július 10. A borpiac az egész vonalon a szilárdulás jeleit mutatja. A termelők egyrészt a terméshöz fűzőtt agályajk, másrészt amjant is tartózkodnak az eladástól, mert ma már zöldségből és más gyümölcsből tudják pénzszükségleteiket fedezni. Az árak az alföldön, kis-termelőknél 8-20-8-60 között, nagyobb termelőknél 8-50-9-— pengő között változnak. A kereskedelem érdeklődése főleg magasabb fokú borok iránt, az exportöréké pedig főleg színes és minőségi borok iránt mutatkozik. Tokajban az aszú és a szamorodni borokat keresik, amjant intervensziós ár felett is fizetnek. Magastokaj, zamatos, móri és badaonyi borok iránt is van érdeklődés.

Szesz. A szeszgyedáruságnál e héten a forgalom a rendez élénk körtek között mozgott és az árak nem változtak.

Gyümölcs-pálinka. A gyümölcs-pálinkapiacra a nagyban forgalom csak kisebb tételekben volt üzlet változatlan áron. **A törkölypálinka 8-—8-20, a seprópálinka 8-20-8-30, a szilvórium 9-20-9-30, a barackpálinka, minőség szerint 11-—12-—, a borpiac, alacsony fokú 13-—13-50, +4% forgalmi adó. Borpiac utáni elokra 11-—12-— pengő. Az árak 10,000 literfokonként, III. táblázat szerint értendők.**

Országos állatvásárok. 1941 július 14-től 20-ig. Nem egyszer megtörténik, hogy valamely vásárt különféle okok miatt nem tartanak meg. Ajánlatos ennél fogva az illető község előjárásához válaszos fizetett kérdést intézni, hogy tartanak-e vásárt és hogy állottfelhajtás lesz-e? **Július 14-én:** Alsóújvári, Diósvizszo, Ditró (3 nap), Feled, Hatvan, Ipolynyék, Izsák, Komárom, Kraszna, Mosonmagyaróvár, Nagyatád, Nagysajó, Ökörmező, Paks, Perbete, Percseny, Rétság, Seregélyes, Somlóvásárhely, Szamossósmező, Szécseny, Szenc, Szepsi, Téső, Zalaszentgrót. **Július 15-én:** Huszt, Szentpál, Tamási. **Július 16-án:** Abaújszántó, Balavásár, Hajdunánás, Jánosbida, Margitta, Nyárádó, Székesfehérvár, Szilágynagyfalu, Uzon, Volóc. **Július 17-én:** Barla-falu, B-latonendréd, Gyula (marha- és sertésvásár), Véménd. **Július 18-án:** Csenger, Egerhát, Gyula (lóvásár), Nagyszalonta, Szentes (2 nap). **Július 19-én:** Győr (lóvásár, 2 nap). **Július 20-án:** Baja, Böhönye, Cegléd, Jászkisér, Szikszó.

„ATTILA” PENSIO
BUDAPEST, VI., ANDRÁSSY-ÚT 78 5492
TELEFON: 129-678
Magánpalotában, pályaudvarok közelében, egy- és kétágyas szobák, gőzfűtés, hideg-meleg víz, fürdőszobás apartmanok. Mérsékelt árak.

„REX”
a legújabb, legkisebb, legtokéletesebb
vetőmagtisztító-gép
úgy kézi, mint erőgéphajtásra, minden teljesítményre

REX

Gabonaféléken kívül mindenféle más magvak tisztítására is alkalmas
Gyártja:
GRAEPEL HUGÓ
BETÉTI TÁRSASÁG
Budapest, X., Szilávy-utca 20-30. sz.

Most jelent meg!
Dr. Weiser István és Dr. Zajtay Artur:
Takarmányozástan
harmadik, teljesen átdolgozott kiadása.
Az utolsó tíz esztendő minden haladását is ismertve, behatóan tárgyalja a gyakorlati állattartással kapcsolatos összes kérdéseket. Nélkülözhetetlen kel-léke az okserű és gazdaságos takarmányozásnak.
Ára 12-— pengő
Megrendelhető a
„Patria” könyvkereskedésében
Budapest, IX., Üllői-út 25.
Az összeg előzetes beküldése mellett portómentes szállítás, utánvétellel 1-— pengővel drágább.

2
K

Sz
korai

A d
4
A term
ugyana

Min
Kérjük a r

Uradaimak!

Kisgazdák!

Mindenki idejében gondoskodjon

Szuperfoszfát

Szuperfoszfát:

korai érés, bő termés, minőség!

szükségletéről!

Adjunk őszi gabonáink alá

**40%
0-OS KÁLISÓT!**

A terményárak emelkedtek,
ugyanakkor a kálisó ára nem változott!

A kálisó ezidőszerint igen olcsó:
ára 150, vagy 175 q-s tételben való szállítás
esetén, bármely rendes nyomtávú vasút-
állomásra bérmentve szállítva

ömlesztve q-kint ... P 14.40

50 kg-os papírsákban q-kint ... P 15.30

Minden mennyiségben kapható!

Kérjük a rendelést mielőbb beküldeni, mert a szállítás esetleg hosszabb időt vesz igénybe.

Részletes felvilágosítással szolgál:
KÁLISÓ BEHOZATALI R.-T.

BUDAPEST, V., Mária Valéria-utca 12.
Telefon: 380-534

KOMÁROM, Királypüspök-utca 29.
Telefon: 253

Az összes gyártmányú főkanalító- és aratógépekhez eredeti BUSATIS ALKALMI VÉTELEK LÁSZLÓ ES FIA
Budapest, V. Alkalmi u. 25.
Telefon: 1-164-31, 1-177-52

ÁLLATOK
JURÁSZSÁG felosztása miatt 250 darab nagyrészt hazai fésűs 3-4 éves anyja és 10 darab kos eladó 1-25 pengő/kg-ig, éh-sen lennászálva, levonas nélkül, Szekesimajori gazdaság, u. p. Szekes, vá. Kocsols. 7117

FELESBE KIADÓK 24 darab prima nutria-biber tenyésztéssel (primáljat). Tenyésztése azonos a hazinival, bíznak értéke 80-80 pengő darabonként. Egy anyja évente 6-10-et szaporít. Patak vagy más vízpart feltétel nélkül, Szekesimajori gazdaság, u. p. Szekes, vá. Kocsols. 7117

ELADÓ négy éves engedélyezett fésűs anyja, 108 cm. fej. Kis csillaggal. Anyja: Kisbér fia anyja: Furió, Sári Molnar Lajos, Szentes, Bereklát. 7068

50 DARAB mangalica korát, ivarérett magasújtó Alföldi vásárolunk. Ajánlatot „Koca 7067” jellegre a kiadóhivatalba keress. 7065

ELADÓ egy sötétfejű, 8 éves, 172 cm magas, kitűnően belovagolt, szelíd, herélt hátlasó. Női hátlasnak, tisztítónak igen alkalmas. Az erdélyi bevallásos végiglovagoltak. Réz jános dr., Budapest, IV. Váci-utca 75. 987-183. 7064

Rimaszombat megyei város polgármesterétől.

4243/1941. szám.

Hirdetmény.

Rimaszombat megyei város a tulajdonát képező mintegy 176 kat. hold szántó, 78 hold rét, 41 hold legelő, belsőség, utak stb., összesen kb. 295 kat. holdnyi, u. n. szabadkapusztai mezőgazdasági birtokát 1941. évi október hó 1-től kezdődő hat évre haszonbérbe adja. A haszonbér akár egy tételben, akár kat. holdankinti búzamenyiségben adandó meg.

Ajánlatok kettős zárt borítékban 1941. évi július hó 16-án déli 12 óráig Rimaszombat város polgármesterénél nyújthatók be. Részletes bérbeadási feltételek 2 pengő díjnak a városi pénztárnál való lefizetése ellenében kaphatók a polgármesteri hivatalban. Erdeklődők a birtok megtekintését a hivatalos órák alatt a polgármesteri hivatalban igényelhetik.

Rimaszombat, 1941. évi július hó 1-én.

Eva László s. k. polgármester.

Kitűnő jó állapotban lévő 79.909 gyártási számú, 137 cm széles, tölgyszerű, gyűrűs csapágyas

HSCS

cséplőszekevény teljes felszereléssel, teljesen jó szijazattal olcsón eladó

A gép a HSCS Budapest, Vilmos császár-úti telepén: (VI. ker., Vilmos császár-út 57. sz.)

van beraktározva, ahol az üzleti órák alatt bármikor megtekinthető. Szíves érdeklődéseket a kiadóhivatal továbbít.

ÜRMÉNYI KÁROLY

TELEFON: 124-134. BUDAPEST V., BÁTHORY-U. 7. HOVÉD-UTCA SAROK

GAZDASÁGOK, MALMOK, IPARÜZEMEK MEGBÍZHATÓ, RÉGI BESZERZÉSI HELYE MŰSZAKI CIKKEK, GÉPALKATRÉSZEK, GUMIÁRUKBAN.

BAROSS-TAG! GÉPVÉTEL - ELADÁS

TÖRÖTT GÉPRÉSZEN

Levegő, kímélt kazánok elektromos bevezetése LAJOS ÉS SZÉKELY gépgyár BUDAPEST, XIII. BÉKE-TÉRS. Uj berendezések gyártása és bevezető-óktatóműhely 5820

VEGYESEK

FELESJUHÁSNAK ajánlok 290 darab anyabirkával 1-re. Cím: Baranya József, Nagypatári-pusztá, u. p. Bánhida, Komárom m. 6836

290 darab magjuh kiadó felesül Pernyeszi István, Békás, u. p. Mezőlak, Veszprém m. 6765

Feles juhásznak ajánlok 120 drb fésűs elcsendő anyabirkával és 60 drb-tökével október 1-re. Cím: Baranya József, Nagypatári-pusztá, u. p. Bánhida, Komárom m. 6836

LEDACS IMRE számadójuhász elcsendő 120 darab merülő anyabirkával felesjuhásznak. Cím: Bárdy Imre, Tápiszentgyörgy, Vas megye. 7050

290 NAGYTÉSTŰ anyja fésűsbirkával és 100 vegyes éves növendékkel október elsejére felstartásra megnök. Köth István, Magyarpusztá, Nagykanizsa, postafiók 69. 715

JÓ KASZÁRHELYET keres Dobrenai ezredes, Budapest, XXI. Alsóhegy-utca 1. 707

VÁLLALOK bármennyi zala- és vasmezei munkással bármennyi őszi mezőgazdasági munkát. Méth Kálmán, Vasvár. 7081

300 vagy 500 fésűs anyabirkával felesjuhásznak megnök október 1-re. Radics Pál, Egyek, Hajdú megye. 7049

FELESJUHÁSNAK ajánlok 150 anyabirkával október 1-re Bellér József, Cibakháza. 7082

JÓTELŐ 100 darab hazai fésűsmerítő anyja u. n. igazolt 15bbévi A AA gyalpával, szakaszított sajtkészítéssel, haszonvagyó-kezeléssel október 1-re helyet keres. Cím: Sipos Gábor, Bérzánfalva, Magyarszék. 7062

SERTÉSHIZLALÓK! Nagyállat lektort sertéshizlalat kedvező feltételekkel kisebb és nagyobb tételben. Ajánlatok „Sertéshizlalat 7120” jellegre. 7120

ELMENNÉK feles juhásznak nagybirtokra az 1941. évi október 1-től, egymástán 3-5 évre, 150-200 darab igen jó gyapjasbirkával. Dankó Ferenc juhász, Murvai Ferenc levelezéssel, Tiszakürt. 7154

SERTÉSHIZLALÓK! Nagyállat lektort sertéshizlalat kedvező feltételekkel kisebb és nagyobb tételben. Ajánlatok „Sertéshizlalat 7120” jellegre. 7120

ELMENNÉK feles juhásznak nagybirtokra az 1941. évi október 1-től, egymástán 3-5 évre, 150-200 darab igen jó gyapjasbirkával. Dankó Ferenc juhász, Murvai Ferenc levelezéssel, Tiszakürt. 7154

SERTÉSHIZLALÓK! Nagyállat lektort sertéshizlalat kedvező feltételekkel kisebb és nagyobb tételben. Ajánlatok „Sertéshizlalat 7120” jellegre. 7120

ELMENNÉK feles juhásznak nagybirtokra az 1941. évi október 1-től, egymástán 3-5 évre, 150-200 darab igen jó gyapjasbirkával. Dankó Ferenc juhász, Murvai Ferenc levelezéssel, Tiszakürt. 7154

SERTÉSHIZLALÓK! Nagyállat lektort sertéshizlalat kedvező feltételekkel kisebb és nagyobb tételben. Ajánlatok „Sertéshizlalat 7120” jellegre. 7120

ELMENNÉK feles juhásznak nagybirtokra az 1941. évi október 1-től, egymástán 3-5 évre, 150-200 darab igen jó gyapjasbirkával. Dankó Ferenc juhász, Murvai Ferenc levelezéssel, Tiszakürt. 7154

SERTÉSHIZLALÓK! Nagyállat lektort sertéshizlalat kedvező feltételekkel kisebb és nagyobb tételben. Ajánlatok „Sertéshizlalat 7120” jellegre. 7120

ELMENNÉK feles juhásznak nagybirtokra az 1941. évi október 1-től, egymástán 3-5 évre, 150-200 darab igen jó gyapjasbirkával. Dankó Ferenc juhász, Murvai Ferenc levelezéssel, Tiszakürt. 7154

SERTÉSHIZLALÓK! Nagyállat lektort sertéshizlalat kedvező feltételekkel kisebb és nagyobb tételben. Ajánlatok „Sertéshizlalat 7120” jellegre. 7120

ELMENNÉK feles juhásznak nagybirtokra az 1941. évi október 1-től, egymástán 3-5 évre, 150-200 darab igen jó gyapjasbirkával. Dankó Ferenc juhász, Murvai Ferenc levelezéssel, Tiszakürt. 7154

SERTÉSHIZLALÓK! Nagyállat lektort sertéshizlalat kedvező feltételekkel kisebb és nagyobb tételben. Ajánlatok „Sertéshizlalat 7120” jellegre. 7120

ELMENNÉK feles juhásznak nagybirtokra az 1941. évi október 1-től, egymástán 3-5 évre, 150-200 darab igen jó gyapjasbirkával. Dankó Ferenc juhász, Murvai Ferenc levelezéssel, Tiszakürt. 7154

SERTÉSHIZLALÓK! Nagyállat lektort sertéshizlalat kedvező feltételekkel kisebb és nagyobb tételben. Ajánlatok „Sertéshizlalat 7120” jellegre. 7120

ELMENNÉK feles juhásznak nagybirtokra az 1941. évi október 1-től, egymástán 3-5 évre, 150-200 darab igen jó gyapjasbirkával. Dankó Ferenc juhász, Murvai Ferenc levelezéssel, Tiszakürt. 7154

SERTÉSHIZLALÓK! Nagyállat lektort sertéshizlalat kedvező feltételekkel kisebb és nagyobb tételben. Ajánlatok „Sertéshizlalat 7120” jellegre. 7120

ELMENNÉK feles juhásznak nagybirtokra az 1941. évi október 1-től, egymástán 3-5 évre, 150-200 darab igen jó gyapjasbirkával. Dankó Ferenc juhász, Murvai Ferenc levelezéssel, Tiszakürt. 7154

SERTÉSHIZLALÓK! Nagyállat lektort sertéshizlalat kedvező feltételekkel kisebb és nagyobb tételben. Ajánlatok „Sertéshizlalat 7120” jellegre. 7120

ELMENNÉK feles juhásznak nagybirtokra az 1941. évi október 1-től, egymástán 3-5 évre, 150-200 darab igen jó gyapjasbirkával. Dankó Ferenc juhász, Murvai Ferenc levelezéssel, Tiszakürt. 7154

SERTÉSHIZLALÓK! Nagyállat lektort sertéshizlalat kedvező feltételekkel kisebb és nagyobb tételben. Ajánlatok „Sertéshizlalat 7120” jellegre. 7120

ELMENNÉK feles juhásznak nagybirtokra az 1941. évi október 1-től, egymástán 3-5 évre, 150-200 darab igen jó gyapjasbirkával. Dankó Ferenc juhász, Murvai Ferenc levelezéssel, Tiszakürt. 7154

SERTÉSHIZLALÓK! Nagyállat lektort sertéshizlalat kedvező feltételekkel kisebb és nagyobb tételben. Ajánlatok „Sertéshizlalat 7120” jellegre. 7120

ELMENNÉK feles juhásznak nagybirtokra az 1941. évi október 1-től, egymástán 3-5 évre, 150-200 darab igen jó gyapjasbirkával. Dankó Ferenc juhász, Murvai Ferenc levelezéssel, Tiszakürt. 7154

SERTÉSHIZLALÓK! Nagyállat lektort sertéshizlalat kedvező feltételekkel kisebb és nagyobb tételben. Ajánlatok „Sertéshizlalat 7120” jellegre. 7120

ELMENNÉK feles juhásznak nagybirtokra az 1941. évi október 1-től, egymástán 3-5 évre, 150-200 darab igen jó gyapjasbirkával. Dankó Ferenc juhász, Murvai Ferenc levelezéssel, Tiszakürt. 7154

SERTÉSHIZLALÓK! Nagyállat lektort sertéshizlalat kedvező feltételekkel kisebb és nagyobb tételben. Ajánlatok „Sertéshizlalat 7120” jellegre. 7120

ELMENNÉK feles juhásznak nagybirtokra az 1941. évi október 1-től, egymástán 3-5 évre, 150-200 darab igen jó gyapjasbirkával. Dankó Ferenc juhász, Murvai Ferenc levelezéssel, Tiszakürt. 7154

SERTÉSHIZLALÓK! Nagyállat lektort sertéshizlalat kedvező feltételekkel kisebb és nagyobb tételben. Ajánlatok „Sertéshizlalat 7120” jellegre. 7120

ELMENNÉK feles juhásznak nagybirtokra az 1941. évi október 1-től, egymástán 3-5 évre, 150-200 darab igen jó gyapjasbirkával. Dankó Ferenc juhász, Murvai Ferenc levelezéssel, Tiszakürt. 7154

SERTÉSHIZLALÓK! Nagyállat lektort sertéshizlalat kedvező feltételekkel kisebb és nagyobb tételben. Ajánlatok „Sertéshizlalat 7120” jellegre. 7120

ELMENNÉK feles juhásznak nagybirtokra az 1941. évi október 1-től, egymástán 3-5 évre, 150-200 darab igen jó gyapjasbirkával. Dankó Ferenc juhász, Murvai Ferenc levelezéssel, Tiszakürt. 7154

SERTÉSHIZLALÓK! Nagyállat lektort sertéshizlalat kedvező feltételekkel kisebb és nagyobb tételben. Ajánlatok „Sertéshizlalat 7120” jellegre. 7120

ELMENNÉK feles juhásznak nagybirtokra az 1941. évi október 1-től, egymástán 3-5 évre, 150-200 darab igen jó gyapjasbirkával. Dankó Ferenc juhász, Murvai Ferenc levelezéssel, Tiszakürt. 7154

SERTÉSHIZLALÓK! Nagyállat lektort sertéshizlalat kedvező feltételekkel kisebb és nagyobb tételben. Ajánlatok „Sertéshizlalat 7120” jellegre. 7120

ELMENNÉK feles juhásznak nagybirtokra az 1941. évi október 1-től, egymástán 3-5 évre, 150-200 darab igen jó gyapjasbirkával. Dankó Ferenc juhász, Murvai Ferenc levelezéssel, Tiszakürt. 7154

SERTÉSHIZLALÓK! Nagyállat lektort sertéshizlalat kedvező feltételekkel kisebb és nagyobb tételben. Ajánlatok „Sertéshizlalat 7120” jellegre. 7120

ELMENNÉK feles juhásznak nagybirtokra az 1941. évi október 1-től, egymástán 3-5 évre, 150-200 darab igen jó gyapjasbirkával. Dankó Ferenc juhász, Murvai Ferenc levelezéssel, Tiszakürt. 7154

SERTÉSHIZLALÓK! Nagyállat lektort sertéshizlalat kedvező feltételekkel kisebb és nagyobb tételben. Ajánlatok „Sertéshizlalat 7120” jellegre. 7120

JÁRGÁNYOK

ismét kaphatók ÜRMÉNYI KÁROLY cégél, Budapest, V., Báthory-utca 7. szám.

ÜRMÉNYI horganyzott spiráljegyi csigatörője kiválóak (Ürményi Károly, Budapest, V., Báthory-u. 7., Honvéd-utca sarok. Tel.: 124-134. 439

ZÖLDTAKARMÁNY- és szeszkavágógép órási teljesítményű, 3 nagy kessel Ürményi Károly cégél, Budapest, V., Báthory-u. 7. 5349

ALKALMI VÉTELEK: nagy szeszkavágók, daráló, 4 HP petróleummotor, járgányok, mirtigyaszoró, csilláslétraszoró, fűkaszály, marokrakó. Ürményi Károly, Budapest, V., Báthory-u. 7., Honvéd-utca sarok. Tel.: 124-134. 439

LŐNYÍRÓGÉP, golyóscsapágy, manometerjavítások. Reszelő-íjrávágyó, Oliver-tractorkok, alkatrészek. Bosch-gyertyák. Ürményi Károly, Budapest, V., Báthory-u. 7., Honvéd-utca sarok. Tel.: 124-134. 439

ELADÓ 410 kat. hold ingatlan, melyből 150 hold jó szántó, 260 hold prima legelő és kaszáló. Állattartásra kiválóan alkalmas. Épületekkel, kórtól 2 km-re, városától 6 km-re. Eladási ára 180.000 pengő. Értekezni lehet dr. Szilágyi Dávid ügyvédnél, Turkeve. 7145

HOFHERR 54 collos modern hosszú csapágyas komplett felszereléssel eladó. Erdélyi László géplakatos, Kisújszállás. 7146

ELADÓ 410 kat. hold ingatlan, melyből 150 hold jó szántó, 260 hold prima legelő és kaszáló. Állattartásra kiválóan alkalmas. Épületekkel, kórtól 2 km-re, városától 6 km-re. Eladási ára 180.000 pengő. Értekezni lehet dr. Szilágyi Dávid ügyvédnél, Turkeve. 7145

HOFHERR 54 collos modern hosszú csapágyas komplett felszereléssel eladó. Erdélyi László géplakatos, Kisújszállás. 7146

ELADÓ 410 kat. hold ingatlan, melyből 150 hold jó szántó, 260 hold prima legelő és kaszáló. Állattartásra kiválóan alkalmas. Épületekkel, kórtól 2 km-re, városától 6 km-re. Eladási ára 180.000 pengő. Értekezni lehet dr. Szilágyi Dávid ügyvédnél, Turkeve. 7145

HOFHERR 54 collos modern hosszú csapágyas komplett felszereléssel eladó. Erdélyi László géplakatos, Kisújszállás. 7146

ELADÓ 410 kat. hold ingatlan, melyből 150 hold jó szántó, 260 hold prima legelő és kaszáló. Állattartásra kiválóan alkalmas. Épületekkel, kórtól 2 km-re, városától 6 km-re. Eladási ára 180.000 pengő. Értekezni lehet dr. Szilágyi Dávid ügyvédnél, Turkeve. 7145

HOFHERR 54 collos modern hosszú csapágyas komplett felszereléssel eladó. Erdélyi László géplakatos, Kisújszállás. 7146

ELADÓ 410 kat. hold ingatlan, melyből 150 hold jó szántó, 260 hold prima legelő és kaszáló. Állattartásra kiválóan alkalmas. Épületekkel, kórtól 2 km-re, városától 6 km-re. Eladási ára 180.000 pengő. Értekezni lehet dr. Szilágyi Dávid ügyvédnél, Turkeve. 7145

HOFHERR 54 collos modern hosszú csapágyas komplett felszereléssel eladó. Erdélyi László géplakatos, Kisújszállás. 7146

ELADÓ 410 kat. hold ingatlan, melyből 150 hold jó szántó, 260 hold prima legelő és kaszáló. Állattartásra kiválóan alkalmas. Épületekkel, kórtól 2 km-re, városától 6 km-re. Eladási ára 180.000 pengő. Értekezni lehet dr. Szilágyi Dávid ügyvédnél, Turkeve. 7145

HOFHERR 54 collos modern hosszú csapágyas komplett felszereléssel eladó. Erdélyi László géplakatos, Kisújszállás. 7146

ELADÓ 410 kat. hold ingatlan, melyből 150 hold jó szántó, 260 hold prima legelő és kaszáló. Állattartásra kiválóan alkalmas. Épületekkel, kórtól 2 km-re, városától 6 km-re. Eladási ára 180.000 pengő. Értekezni lehet dr. Szilágyi Dávid ügyvédnél, Turkeve. 7145

HOFHERR 54 collos modern hosszú csapágyas komplett felszereléssel eladó. Erdélyi László géplakatos, Kisújszállás. 7146

ELADÓ 410 kat. hold ingatlan, melyből 150 hold jó szántó, 260 hold prima legelő és kaszáló. Állattartásra kiválóan alkalmas. Épületekkel, kórtól 2 km-re, városától 6 km-re. Eladási ára 180.000 pengő. Értekezni lehet dr. Szilágyi Dávid ügyvédnél, Turkeve. 7145

HOFHERR 54 collos modern hosszú csapágyas komplett felszereléssel eladó. Erdélyi László géplakatos, Kisújszállás. 7146

ELADÓ 410 kat. hold ingatlan, melyből 150 hold jó szántó, 260 hold prima legelő és kaszáló. Állattartásra kiválóan alkalmas. Épületekkel, kórtól 2 km-re, városától 6 km-re. Eladási ára 180.000 pengő. Értekezni lehet dr. Szilágyi Dávid ügyvédnél, Turkeve. 7145

HOFHERR 54 collos modern hosszú csapágyas komplett felszereléssel eladó. Erdélyi László géplakatos, Kisújszállás. 7146

ELADÓ 410 kat. hold ingatlan, melyből 150 hold jó szántó, 260 hold prima legelő és kaszáló. Állattartásra kiválóan alkalmas. Épületekkel, kórtól 2 km-re, városától 6 km-re. Eladási ára 180.000 pengő. Értekezni lehet dr. Szilágyi Dávid ügyvédnél, Turkeve. 7145

HOFHERR 54 collos modern hosszú csapágyas komplett felszereléssel eladó. Erdélyi László géplakatos, Kisújszállás. 7146

ELADÓ 410 kat. hold ingatlan, melyből 150 hold jó szántó, 260 hold prima legelő és kaszáló. Állattartásra kiválóan alkalmas. Épületekkel, kórtól 2 km-re, városától 6 km-re. Eladási ára 180.000 pengő. Értekezni lehet dr. Szilágyi Dávid ügyvédnél, Turkeve. 7145

HOFHERR 54 collos modern hosszú csapágyas komplett felszereléssel eladó. Erdélyi László géplakatos, Kisújszállás. 7146

ELADÓ 410 kat. hold ingatlan, melyből 150 hold jó szántó, 260 hold prima legelő és kaszáló. Állattartásra kiválóan alkalmas. Épületekkel, kórtól 2 km-re, városától 6 km-re. Eladási ára 180.000 pengő. Értekezni lehet dr. Szilágyi Dávid ügyvédnél, Turkeve. 7145

HOFHERR 54 collos modern hosszú csapágyas komplett felszereléssel eladó. Erdélyi László géplakatos, Kisújszállás. 7146

ELADÓ 410 kat. hold ingatlan, melyből 150 hold jó szántó, 260 hold prima legelő és kaszáló. Állattartásra kiválóan alkalmas. Épületekkel, kórtól 2 km-re, városától 6 km-re. Eladási ára 180.000 pengő. Értekezni lehet dr. Szilágyi Dávid ügyvédnél, Turkeve. 7145

HOFHERR 54 collos modern hosszú csapágyas komplett felszereléssel eladó. Erdélyi László géplakatos, Kisújszállás. 7146

ELADÓ 410 kat. hold ingatlan, melyből 150 hold jó szántó, 260 hold prima legelő és kaszáló. Állattartásra kiválóan alkalmas. Épületekkel, kórtól 2 km-re, városától 6 km-re. Eladási ára 180.000 pengő. Értekezni lehet dr. Szilágyi Dávid ügyvédnél, Turkeve. 7145

HOFHERR 54 collos modern hosszú csapágyas komplett felszereléssel eladó. Erdélyi László géplakatos, Kisújszállás. 7146

ELADÓ 410 kat. hold ingatlan, melyből 150 hold jó szántó, 260 hold prima legelő és kaszáló. Állattartásra kiválóan alkalmas. Épületekkel, kórtól 2 km-re, városától 6 km-re. Eladási ára 180.000 pengő. Értekezni lehet dr. Szilágyi Dávid ügyvédnél, Turkeve. 7145

HOFHERR 54 collos modern hosszú csapágyas komplett felszereléssel eladó. Erdélyi László géplakatos, Kisújszállás. 7146

ELADÓ 410 kat. hold ingatlan, melyből 150 hold jó szántó, 260 hold prima legelő és kaszáló. Állattartásra kiválóan alkalmas. Épületekkel, kórtól 2 km-re, városától 6 km-re. Eladási ára 180.000 pengő. Értekezni lehet dr. Szilágyi Dávid ügyvédnél, Turkeve. 7145

HOFHERR 54 collos modern hosszú csapágyas komplett felszereléssel eladó. Erdélyi László géplakatos, Kisújszállás. 7146

ELADÓ 410 kat. hold ingatlan, melyből 150 hold jó szántó, 260 hold prima legelő és kaszáló. Állattartásra kiválóan alkalmas. Épületekkel, kórtól 2 km-re, városától 6 km-re. Eladási ára 180.000 pengő. Értekezni lehet dr. Szilágyi Dávid ügyvédnél, Turkeve. 7145

HOFHERR 54 collos modern hosszú csapágyas komplett felszereléssel eladó. Erdélyi László géplakatos, Kisújszállás. 7146

ELADÓ 410 kat. hold ingatlan, melyből 150 hold jó szántó, 260 hold prima legelő és kaszáló. Állattartásra kiválóan alkalmas. Épületekkel, kórtól 2 km-re, városától 6 km-re. Eladási ára 180.000 pengő. Értekezni lehet dr. Szilágyi Dávid ügyvédnél, Turkeve. 7145

Ha könnyűszerrel sok vizet akar, vásárolja a **Mezőgazdák zuhatag-kútját**

Rozsdamentes kivitelben is kapható.

Régebben vásárolt zuhatag-kutakhoz alkatrészeket szállítunk.

Arjegyzéket és alkatrészjegyzéket küld:

MAGYAR MEZŐGAZDÁK SZÖVETKEZETE
BUDAPEST, V., ALKOTMÁNY-UTCA 29.

SAJÁRTO VILÁGNYE: TO KÉLEKJEN VIZHATANI EGYENLETES BÉLŐNŐK VAKOLATOT.

SALÉTRON ELLEN BIZTOS VÉDŐSZER LETLESSEN SZAGTALAN!

EGYEDÜLT-GYÁRTÓI: LUTZ EDE ÉS TSA. LANK-ÉS FÉSTÉNYGÁR R.T. BUDAPEST, VILÁGNYE UTCA 7.

Traktorolajtulajdonosok! Minden csepp olaj érték! **Használt olaját újítsassa fel** nálunk és új olaja lesz.

„OLEA“ OLAJTISZÍTÓ IPARI KFT.
Budapest, IX., Soroksári-út 45. Tel.: 137-681

Kitermelt tőzeget vagy kitermelésre tőzegetelepet **vennék.** Ajánlatok „Sürgős 15.487” jellegére. Blockner hirdetőjébe, Bpest, IV., Városház-u. 10.

Kertészt díszkerthész és konyhakertész keresünk a földi uradalomba azonnali vagy őszi belépésre. Coburg hercegi iroda, Budapest, VI., Aradi-u. 59.

HŰTŐSZEKRENYEK
Tejhűtők
Jégre Jégkészítő-gépek Villanyra
Hűtőkamrák
HENNEFELD
légszekrénygyár
Budapest, VI., Ó-utca 6. Tel.: 112-026, 115-646

GRÓFI BIRTOK
— 600 k. holdas, KASTELLYAL —
vételéhez 250 ezer a-pengő készpénzzel kizárólag rom. kat. vagy izr. vallású csendes társat keresek. Közvetítőt nem díjazok. »TÁRS 468« jellegére a kiadóhivatal továbbít. 468

Hazai fésűs anyabirkák
150 darab számfeletti, továbbtenyésztésre kiválóan alkalmasak, **eladók.** Ugyancsak vannak **eladó tenyészkosok is.** A tenyésztést az utolsó 7 évben minden Országos Mezőgazdasági Kiállításon I. díjjal lett kitüntetve.
Sőregi Uradalom, vasút, posta: Tápíószele. Telefon: Tápíószele 6.

2500 vm 9 1/2 kg-os sínemet kicserélném
jó állapotban levő Ajánlatok „Kifüggetlenül vasút” jellegére KUNSTADTER birtokelőfizetési irodájába VI., Liszt Ferenc-ter 10, kéretnek. 447
7 kg-os sínre.

Államilag ellenőrzött baromfitelep
(12 éves) 36 holdas (prima, mindent megtermő föld), ezer tyúkra berendezve, 1500-as csibekeltesével 1941 október 1-ére **berbeadó** és a 400 darabból álló törzsalomány is átvehető. A baromfitelephez tartozik 7 szobás lakás, 3x1 szobakonyhás cselédlakás, gyümölcsös 300-drb termő gyümölcsfával, artézi kút, 120 sertés részére hízaló, 14 fedett termes fiaztató, fágas, 12 jószágának való istálló és az összes holt felszerelés.
Cím: **KOLIBÁL LAJOSNÉ PUSZTAPÓ (SZOLNOK MEGYE)**

Uradalmak figyelmébe!
Nagyvásártelep 56. sz. elárúsi helyünkön **gyümölcs- és főzelékféléket** darab- és vagonkéntben átveszünk értékesítésre.
Export és konzervgyárak részére minden mennyiséget a legmagasabb napi árral felveszünk.
Félegyházi Mezőgazdasági Export k. f. t.
Budapest, Nagyvásártelep 56.
Városi iroda: Budapest, IV., Váci-u. 36. sz. Telefonszám: 382-550.

Folyó évi termésű
cukorrépát
minden mennyiségben **előnyös feltételek mellett veszünk.**
Előleget folyósítunk. Nagyobb mennyiség lekötését személyesen, kisebb tételleket levélben elintézzük.
Ajánlatokat a következő címre kérjük:
Kalász kft., Bácsbokod.

AZ ÚJ 20-25 LE
RABA
MINDENES
TRAKTOR

KISEBB GAZDASÁGOK EGYETEMES MUNKAGÉP
URADALMAK KÖNNYŰ TALAJMŰVELŐ- ÉS VONTATÓGÉPE,
NAGYTELJESÍTMÉNYŰ EGYETEMES KAPÁLÓ- ÉS KASZALÓGÉP,
VONTATJA ÉS ÜZEMBEN TARTJA A NAGYOBB CSÉPLŐGÉPEKET IS

MAGYAR WAGGON- ÉS GÉPGYÁR R.-T.
KÖZPONTI IRODA ÉS MINTARAKTÁR: BUDAPEST, VI., ANDRÁSSY-ÚT 12. TEL.: 125-210

»Pátria« Irodalmi Vállalat és Nyomdai Részvénytársaság nyomása. Budapest, IX. kerület, Ollói-út 25. szám. (Köztelemek). — 413929 — Felelős vezető Magyar István

K
AZ ORSZÁG
OMGE ÉVI
Földbirtokosok, bér-
lők és uradalmak
Részvénytársaságok, szövet-
ségek, egyéb jogok részére évi
OMGE postafiókpontra
Lappoldj 01
Nyomd. Árt. 6 pengő, 16 évre
Mezőgazdasági évről
Lapunk múlt számában
s rendeletek” rovatában
ányrendeletet, amely a
támában jelezt meg és a
ányárpa, kopasz-árpa, a
argonya és cirokszakáll
eg az 1941/42. gazdasági
ó 17. számában megje-
ávelelőügyi miniszteri re-
sebb termelői árát, az e
anná alkotmánybiztosi r-
ajzosa- és egyéb megval-
állalkozmányi feltételek és a
tró és maglen-szárm, sz-
nak. Állati belek, tej és te-
Az árelőírás országos ko-
idejelenek I. fejezete tartja
olajos- és egyéb magok legm-
apítását. Az 1. § ártajános re-
gy az e rendelet 2., 5., 8. és
asasabb termelői árak 10
ényszerűen száraz, a Budape-
nyainak megfelelő minőség-
znak. Az előírt feltételekn-
u árának megállapításánál
zse szokványai szerinti lev-
a rendelet másként nem í-
tejenél a megállapított leg-
ndó gyűjtési költségeken n-
vasút- vagy hajóállomásra
rakás költségét, végül az
állott legfeljebb 1/2%-os
alábbi legmagasabb term-
hányozott mennyiségi, mi-
tisemmi más címen nem es-
seknek az alábbi legmagas-
gben kikötött szerződése-
k, ha az árelőírás ország-
smedélyezi az érdekeit
óiból szervezett és ható-
ttóság javaslatára.
A rendelet 2. §-a a hálve
pitja meg:
(1) A legfeljebb 2% idege-
sasabb termelői ára a gyűj-
tárába, illetve vasútra szá-
fehér szokvány- és gyöng-
fehérhosszú-és lapos- gömb-
és egyszínű színes bab ...
tarka- és vegyesbab ....
Már most sze
univerzális
Mai számunk 22